

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ КЕРІВНИХ КАДРІВ КУЛЬТУРИ І
МИСТЕЦТВ
ІНСТИТУТ СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА РЕЖИСУРИ ТА АКТОРСЬКОЇ МАЙСТЕРНОСТІ
ІМЕНІ НАРОДНОЇ АРТИСТКИ УКРАЇНИ ЛАРИСИ ХОРОЛЕЦЬ

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «Магістр»

на тему :

**«Творчий внесок Олександра Жуковіна в розвиток
режисерського та акторського мистецтва України»»**

Виконала: студентка II курсу
магістратури, групи МСМ-12-22з
спеціальності 026 «Сценічне мистецтво»
Яценко Мирослава Володимирівна

Керівник: професор НАКККіМ,
доктор філософії, кандидат культурології
заслужений працівник культури України
Матушенко Валерій Борисович

Рецензент: професор Національної
музичної академії ім. П.І.Чайковського,
заслужений діяч мистецтв України
Ільченко Петро Іванович

Допустити до захисту
протокол засідання кафедри
№ ____ від _____
Завідувач кафедри, професор
_____ Гирич В.С.

Київ 2023

ЗМІСТ

Вступ.....	3
РОЗДІЛ 1. Історія створення та розвитку режисури.....	7
1.1. Історіографія та підгрунття створення режисури як професії.....	7
1.2. Розвиток режисури та акторської майстерності у XX та XXI ст.....	13
1.3. Акторська майстерність як мистецтво гри.....	20
РОЗДІЛ 2. Біографія та творчий шлях заслуженого артиста України.....	41
Олександра Жуковіна.....	41
2.1. Біографія та життєпис Олександра Жуковіна.....	41
2.2. Робота артиста в різних сферах діяльності.....	46
2.3. Творчий та педагогічний шлях в стінах Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв.....	53
2.4. Методи викладання та принципи роботи режисера.....	60
РОЗДІЛ 3. Олександр Жуковін як один з найвідоміших режисерів- постановників сучасності.....	63
3.1. Акторсько-режисерська діяльність заслуженого артиста України.....	63
3.2. Внесок та досягнення Олександра Жуковіна в культурний фонд України.....	71
3.3. Військово-патріотична діяльність Олександра Жуковіна.....	77
Висновки.....	90
Список використаних джерел.....	95
Додатки.....	103

Вступ

Актуальність теми. Актуальність сценічного мистецтва багата великою кількістю різних засобів виразності. Режисура та акторська майстерність на сьогодні так само використовує методи роботи та приклади великих майстрів ХХ ст. Звісно, дуже важливо спиратися на досвід минулих поколінь, але й важливо здійснювати пошук власних шляхів у театральному світі.

Олександр Жуковін – кандидат мистецтвознавства, доцент ВАК, доцент кафедри режисури та акторської майстерності імені народної артистки України Лариси Хоролець, заслужений артист України, актор, режисер театру та кіно, каскадер. Він працював не тільки на території України, а й за її межами. Працював у Київському державному експериментальному театрі, в театрі «Каскадер», театрі української армії.

Зіграв багато ролей у різних постановках, поставив безліч вистав, знявся в багатьох художніх фільмах та серіалах. Брав участь у міжнародних лицарських турнірах в Італії, Німеччині, Польщі.

Створив свою арт-студію «Sintez-Style», де займалися проведенням різних видів заходів: корпоративи, дні народження, майстер-класи, дитячі свята, весілля, ювілеї, а також проводили уроки режисури та акторської майстерності, тренінгами.

На базі арт-студії була створена школа: Тренінг-центр Олександра Жуковіна «Школа самовладання», де займалися підходом до вдосконалення психофізичного апарату людини.

Об'єктом дослідження є розгляд та вивчення матеріалів, пов'язаних з життям та творчістю одного з найвідоміших українських режисерів-постановників театралізованих заходів сучасності в контексті національного та міжнародного сценічного мистецтва – Олександра В'ячеславовича Жуковіна.

Предмет дослідження – творчий внесок Олександра Жуковина в розвиток режисерського та акторського мистецтва України.

Мета роботи полягає в розгляді творчості Олександра Жуковина, аналіз його становлення, як режисера, та його акторський досвід. Мета роботи передбачає виконання наступних завдань.

Завдання дослідження :

1. Дослідити історіографію та підгрунття створення режисури театралізованих видовищ та свят.
2. Проаналізувати розвиток режисури та акторської майстерності у ХХ та ХХІ ст.
3. Проаналізувати біографічні дані та початок творчого шляху Олександра Жуковина.
4. Дослідити роботу та діяльність артиста в різних сферах діяльності.
5. Проаналізувати режисерсько-акторську та громадську діяльність Олександра В'ячеславовича Жуковина.
6. Проаналізувати військово-патріотичну позицію Жуковина.

Матеріалом дослідження обрано різні за жанром театральні постановки та роботи у кіно, а також його педагогічна діяльність, як показник довгої та кропіткої роботи. Також розглянуто матеріали на основі його особистих розповідей, отримані під час спілкування з самим артистом та його сім'єю.

Методика дослідження спирається на практику та індивідуальний підхід до вивчення стилю роботи відомого режисера, що передбачає застосування таких **методів**: історіографічний, аналітичний, порівняльний, емпіричний та комплексний метод аналізу ролей та діяльності загалом.

Наукова новизна роботи полягає в тому, що вперше на основі зібраних матеріалів (фотографій, статей, наукових робіт, спілкування з самим артистом та його сім'єю, власних записів автора) розглянуто та проаналізовано творчість видатного режисера-постановника масово-

розважальних програм, свят і вистав сучасності Олександра В'ячеславовича Жуковіна.

Практичне значення. Теоретичні дослідження роботи можуть бути використані для подальшого вивчення ролі режисера та актора в аспектах індивідуального театрального стилю та специфіки постановок.

Матеріали можуть бути використані у подальшому задля вивчення методики роботи з акторами у вищих навчальних закладах, а також можуть послужити, як матеріал для статей, семінарів, конференцій, особливо хочу запропонувати зробити студентську конференцію в НАКККіМ, присвячену праці і творчості Олександра Жуковіна та надрукувати унікальні матеріали, як в паперовому, так і в електронному варіантах.

Апробація результатів дослідження.

Матеріали даного дослідження були виголошені автором під час проведення наукових конференцій та для написання наукової статті:

1. Виступ 2 листопада 2023 р. на VII Всеукраїнській науковій конференції молодих вчених, аспірантів та магістрантів «Культура і мистецтво: сучасний науковий вимір» з доповіддю «Надбання української культури».

2. Виступ 9 листопада 2023 р. на IV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Культурні та мистецькі студії XXI століття: науково-практичне партнерство» з доповіддю : «Основи акторської діяльності».

Публікації. За темою роботи автором була підготовлена та надрукована наукова стаття:

1. Яценко М.В. Акторсько-режисерська діяльність Олександра Жуковіна// Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі XXI століття: партнерство, моделі, напрями, стратегії. Зб. Наукових праць/Упор., наук. ред., відп. за вип.: С.Садовенко. Київ : НАКККіМ, 2023. С.

Структура дипломної роботи обумовлена логікою розкриття теми, метою і завданням дослідження і складається із вступу, трьох розділів, які містять 10 підрозділів, висновків, списку використаних джерел (75 позицій), додатків. Загальний обсяг роботи 128 сторінок, з них основний текст складає 94 сторінку.

РОЗДІЛ 1. ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ТА РОЗВИТКУ РЕЖИСУРИ

1.1. Історіографія та підґрунтя створення режисури театральних видовищ та свят

З давніх-давен природа виробила багато форм пристосування живих організмів до умов навколишнього середовища. Однією з таких форм була – гра. Будучи ще дітьми, люди приміряли на себе образи та різні життєві ситуації, проходячи складний психологічний, емоційний шлях до становлення людини, як індивідуальності.

Паралельно з цим розвивався процес ідентифікації людини, як особистості, через пісні, танці, показову поведінку тварин...За допомогою обрядів з часом це набуло видовищних форм. Почали набирати популярності театри, карнавали, танці, балагани, які зародили початок ігрового творчого осмислення життя.

З того часу почали вдосконалюватися такі ігрові форми, які й до цього часу мають велику багаточасову систему – від великого мистецтва до різного виду церемоній, змагань, інтелектуальних явищ – все, чому можна дати загальну назву **ВИДОВИЩ**.

За визначенням українського дослідника кіно-телемистецтва В.Л. Чубасова: «Видовище – це публічна демонстрація процесів соціально-значимої поведінки людини, яку організовано в просторі й часі[24, 5 с.]».

Однак не кожне видовище є мистецтвом, а тільки те, у якому соціально-значима поведінка людини має характер художньої творчої діяльності, осмисленої гри. Тобто, видовищним мистецтвом є публічна демонстрація не самої соціально значущої поведінки людини, а її образу, або ж процесів художньої творчої діяльності людини, які організовано у просторі й часі. Зразками видовищного мистецтва є театр у всіх його численних формах, кінематограф, концерти, масово-розважальні програми і видовища, свята та народні гуляння, цирк.

Відомо, що в ті часи було багато різних заходів – ярмарки, карнавали, виступи на вулицях, де брала участь велика кількість акторських труп, які розігрували багато різноманітних п'єс, від коротких сатиричних сценок до великих багатоактних трагедій чи комедій. При цьому в кожному з таких виступів необхідно було придумати декорації, музику, пісні, танці, поєднати в художню цілісність гру акторів.

І звісно, незалежно від складності виконання та постановки вистави, треба була людина, яка б обрала матеріал, акторів, декорації, музику і взагалі взяла б на себе відповідальність за обраний матеріал. Так і почала формуватися професія **режисера**.

Режисер (фран. Regisseur, від лат. Rego–керую) - працівник видовищних видів мистецтва (театр, кіно, телебачення, цирк, естрада). Режисер здійснює постановку (інсценування опери, балету, концертної або циркової програми) на сценічному майданчику. В сучасних видовищних мистецтвах часто називаються режисером-постановником.

І хто б не виступав у ролі такої людини, задачі для режисера завжди були однакові:

- написати самому або обрати вже готовий матеріал для постановки;
- обрати акторів, які на думку автора повністю б могли втілити його задум;
- визначити тему, ідею, конфлікт, надзавдання та наскрізну дію твору;
- придумати декорації, музику, світло;
- продумати мізансцени, атмосферу, темпоритм кожної сцени, дії та розташування всіх учасників постановки;
- організувати саме проведення вистави.

Звісно, в той час глядачі були не прискіпливими та вибагливими до того рівня гри, але з часом все це почало поглиблюватися та вдосконалюватися і з XVIII ст. театральне та вулично-розважальне

мистецтво остаточно самореалізувалося та перетворилося на важливий культурний чинник.

Саму дату виникнення режисури достовірно визначити неможливо, бо хтось вважає що вона зародилася ще з античних часів, хтось покладає початок із середини вісімнадцятого століття, інколи це навіть відрізняється доповненнями та уточненнями(початок сучасної режисури, режисура у сучасному значенні, достеменна режисура і т.д). Але найбільшу плутанину про народження режисури вносить ХХ століття зі своєю природою театральності та мистецтва.

«Звісно, можна поставитися до питання про генезу режисури зневажливо: яка, мовляв, різниця, від кого тягнеться родовід мистецтва і професії? Однак пошук праотців – це не лише данина традиції і пошана до предків, а й спосіб визначення пунктів, крізь які пройшов маршрут. Адже від того, на які вершини ми спиратимемося у своїх уявленнях про шлях пройдений, залежать наші уявлення і про сьогоднішні творчі борсання. Перші спроби канонізувати найголовніші режисерські постаті і прокласти таким чином історичний шлях режисури з відповідним пантеоном відомі ще від початку ХХ століття, коли режисура, як відносно новий чинник у сценічному мистецтві, привернула до себе посилену увагу театральної спільноти [34, 9 с.]».

Якщо брати до уваги винаходи чи відкриття, то на відміну від відкриттів у науці та техніці, все що стосується винаходів мистецтва ніколи не забувається. Звичайно, з часом це втрачає свою актуальність та може здатися не цікавим і, таким чином, лишається існувати тільки в нашій пам'яті, але саме тому такі твори та досягнення вважаються безсмертними.

Саме тому кожен з нас навіть у ХХІ столітті читає й знає твори Шекспіра, Гомера, Моцарта, Баха, розглядає картини Да Вінчі, Далі чи

Брейгеля. Одним з таким винаходів і є театр, але не якийсь конкретний, а той що його кожен режисер у своєму часі вигадує на свій лад.

Адже, театр – поняття дуже високого рівня, який охоплює всі різноманітні сфери життя і яке містить у собі театр римлян, театр середньовіччя, театр греків, єгиптян, ярмарків, братських шкіл...І кожен з цих видів театру має свій час і місце зародження, але вони не мають і не будуть мати кінця.

«На жаль, інформація стосовно методології режисури XIX століття – недостатня і нерівноцінна, здебільшого вона має клаптиковий характер, що пояснюється, з одного боку, не усвідомленням режисури як об'єкта дослідження у XIX столітті, а з іншого – звичною для театрознавства XX століття орієнтацією на соціальну й естетичну інтерпретацію твору і нехтування прагматикою театральної справи. Тому, у багатьох випадках, шукаючи відповіді на поставлені запитання, мусимо спиратися на опосередковані факти (іконографія, літературні джерела), що можуть дати уявлення про організацію репетиційного процесу, форму вистави і т. ін. До такого типу інформації належать, зокрема, повідомлення про кількість і завдання репетицій, про витрати на декорації тощо [34, с.11]».

Український театр почав активно розвиватися у XVII-XVIII ст. (епоха бароко). Барокова драма мала кілька основних типів : великодня та різдвяна драма, містерія, мораліте, історична драма, драма про святих. З часом також з'явився вертеп, де демонстрували невеликі уривки з народного життя. І саме вертеп став початком до заснування професійного театру ляльок, який має популярність й до сьогодні.

Класична українська драматургія тих часів пов'язана з іменами Івана Котляревського, Григорія Квітки-Основ'яненка, Михайла Щепкіна. Вже в 1864 році у Львові почала свою діяльність перша українська

професійна трупа – театр товариства «Руська бесіда» очолювана О. Бачинським.

Починаючи з другої половини ХІХ століття, стали набирати обертів аматорські театри. Саме в таких гуртках розпочинали свою діяльність відомі режисери та драматурги – Михайло Старицький, Марко Кропивницький, Іван Карпенко-Карий, Микола Садовський, Панас Саксаганський – всі відомі нам корифеї українського театру. При чому, кожен з них мав абсолютний успіх і створив власну трупу, де був режисером і актором. Також із театром корифеїв пов'язана творчість провідної зірки та неймовірно талановитої Марії Костянтинівни Заньковецької.

«На початку ХХ ст. активні творчі стосунки з Театром корифеїв підтримувало Миколаївське відділення українського товариства «Просвіта». Архівні фонди зберігають листування його творчого генератора М. Аркаса з провідними діячами М. Кропивницьким, П. Саксаганським та П. Садовським. При цій організації функціонувала місцева драматична трупа та великий хор. В репертуарі колективу – драма М. Старицького «Зимовий вечір», опера С. Гулака-Артемовського «Запорожець за Дунаєм», п'єси І. Котляревського «Наталка-Полтавка» та «Москаль-чарівник»; «Помирились» М. Кропивницького, постановки творів Т. Шевченка, І. Карпенка-Карого та інших. Відомо, що на запрошення Миколаївської «Просвіти» тут виступали трупи театральних гастролерів. Такі щільні творчі стосунки сприяли дружньому порозумінню між професіоналами та місцевими аматорами, покращували роботу «просвітянської» трупи, підвищували інтерес миколаївської публіки до українських вистав. То ж, історія Українського театру корифеїв тісно пов'язана з Південноукраїнським краєм і мала безпосередній вплив на становлення музично-театрального мистецтва регіону. Високохудожня творчість плеяди видатних акторів сприяла формуванню шанобливого

ставлення до українського народу та його культури. Для російськомовного міста мистецтво театру стало джерелом інформаційного матеріалу для пізнання історії, музичних традицій та української літератури [40, с.104]».

1.2. Розвиток режисури та акторської майстерності у XX та XXI столітті.

Сама режисура, як професія почала формуватися у XVIII ст, а ось уже XX століття можна вважати повноправним століттям режисури.

«Уже на його початку XX ст. режисура остаточно стає провідним чинником творчої самобутності драматичного й оперного театру. Якщо раніше режисура зводилася до розподілу й елементарної трактовки ролей, створення головних мізансцен і підготовки ефектних виходів провідних акторів, то творча і теоретична діяльність Отто Брама, Макса Рейнгардта, Георга Фукса, Гордона Крега (який увів поняття режисури театру як «єдиної волі», що надалі найефективніше проявило себе у кінематографі) започаткували провідні принципи режисури як організатора драматургічної дії, творця єдиного пластичного, звукового і, головне – смислового сценічного образу [25 , 9 с.]».

Новий період в історії театру розпочався коли в Києві з'явився Молодий театр (Мистецьке об'єднання «Березіль»). В цей час розпочалася ера нових талановитих майстрів своєї справи.

Як ми знаємо, XX століття видалося складним для багатьох митців в галузі культури. В українському кіно з самого початку працювала велика кількість творців, багато режисерів та акторів, які змушені були на той час підпорядковуватися тодішній владі, хоча було також багато й тих, хто виступав проти. Постійно точилися гострі дискусії та суперечки між різними течіями та групами в українському кіно. На характер таких суперечок безперечно мали вплив літературні об'єднання та організації. Поступово в Україні починають створюватися дрібні кінооб'єднання та кіностудії. Одним з яскравих прикладів є Лесь Курбас та його український театр-студія «Березіль».

«Театр у принципі таїна, та феномен Леся Курбаса загадка, й досі не розгадана українськими театрознавцями, культурологами, істориками. Як юнак з Галичини із незакінченою вищою освітою, з акторським досвідом у трупах етнографічно-побутової естетики зумів створити вистави на рівні з вищими досягненнями європейської режисури, ба більше створити український театр, обов'язковий у європейському театральному процесі? Українці сьогодні з повним правом пишаються реформатором вітчизняної сцени Лесем Курбасом, як, скажімо, поляки – Єжі Гротовським, англійці – Гордоном Крегом, німці – Максом Рейнгардтом. Співвідносні імена, співвідносні діяння в європейському театральному просторі [37, с.1]».

Курбас, створивши експериментальний театр «Березіль», пробував відтворити справжні українські традиції у поєднанні з найновішими формами європейського мистецтва. Цей театр був для нього не просто місцем, де актори грали свої ролі та говорили написані за сценарієм слова. Березіль був місцем для особистого вираження – мистецтвом, за допомогою якого він вмів донести своє бачення та говорити зі світом.

Курбас є одним з корифеїв світової сцени ХХ століття. Він був людиною, яку постійно цікавило мистецтво та експерименти, він змолоду був захоплений ідеєю створення чогось надзвичайного, щоб йшло в ногу з актуальними проблемами та викликами часу.

У 1917 році Курбас створив Молодий театр, де вдосконалював та модернізував роботу у своєму колективі, стверджуючи, що митець має постійно самовдосконалюватися. Також він наголошував, що актор чи режисер має постійно вчитися, він має бути не просто талановитим, але й культурно розвиненим. Лесь Курбас сприймав театр як місце, де мають ставитися та вирішуватися проблеми, які були актуальними на той період.

У 1920 році в своїх особистих записах він писав:

«Були такі, що плакали за нами. Були такі, що тільки наші вистави робили їх свідомим українцями [44]».

Також він стверджував, що театр, це не просто місце :

«Справді театр – храм, і повинен бути чистим і тихим, хоч усякі молитви будуть у ньому [47]».

Відрізнявся театр «Березіль» і вимогами до своїх акторів. Курбас навіть зробив обов'язковим вивчати вищу школу акробатики та спорту, тому всі актори театру були універсальними солдатами. Займаючись гімнастикою та акробатикою в подальшому вони могли показувати не тільки персонажів, але й речовини та машини.

«5 жовтня 1933 року, виступаючи на засіданні Колегії НКО УРСР, Іван Мар'яненко казав: «до Курбаса у нас були талановиті актори, режисери, наші корифеї, але грамоти мистецької, театральної на Україні не було; грамота з'явилася разом з особою й роботою Курбаса». Проте, як справедливо писав про роботу «Березоля» ще у 1932 році, передостанньому році роботи Курбаса, Михайло Верхацький, «...історик революційного театру України буде в утрудненому становищі, тому і молодь уже тепер починає вірити «чуткам про систему [33, с. 27]». За півстоліття пророцтво режисера збулося, і дедалі більшого поширення набула думка, що в українському театрі у свій час фігурувало поняття «система Курбаса», її вивчали, викладали в школах (М. Верхацький, Б. Тягно, М. Крушельницький, Г. Ігнатович), за нею працювали в українських театрах його учні; але сьогодні нам здається, що погляди Курбаса не настільки послідовні й чіткі, щоб вкластися в завершену «систему» [33,27]».

На запитання Олександром Жуковіну хто для нього Курбас, він відповів: «Щоб повною мірою відповісти на це запитання, треба глибше зануритися у його життя та творчість. Але скажу одне – для мене він приклад творчого пошуку та героїзму. Бути надзвичайно талановитою людиною та патріотом своєї країни у ті страшні часи, це все одно, що ходити по краю леза. Але його це не злякало і навіть у таборах він

продовжував ставити та досліджувати режисерське та акторське мистецтво. Хіба так може кожний?[72, с. 1]».

«Розумний арлекін» – поняття запропоноване Курбасом у 1918 році, як визначення нового типу інтелектуально-розвиненого, талановитого, розкутого, психологічно-гнучкого актора. Як говорив митець, тільки такий актор може бути повноправним учасником театральної творчості та творчих процесів. Такий актор перетворюючись на сцені ставав носієм інтелектуального початку до того ж перетягував на себе функції сценариста-драматурга.

Перед глядачем «Розумний арлекін» являється дослідником, який пропонує осмислити проблеми, які є в даному творі та пропонує їх розв'язання в інтелектуальному ключі, при цьому показуючи своє ставлення до цього.

«Для українського театру, система сценічних жанрів якого, в силу історичних обставин, штучно обмежувалася, найбільше значення має саме цей аспект. Не штучне знов-таки щеплення західноєвропейського «театру абсурду», «панічного театру» і т.ін., але органічне вирощування сценічних жанрів і форм, функціонально відповідних як національній ментальності (міфологія), так і традиційним формам громадського спілкування. Так само вирішення цієї проблеми має значення і для історії національного театру - його періодизації і розкриття змісту явищ сценічного мистецтва, котрі без адекватного усвідомлення їхньої жанрової природи залишаються для нас закритими. Адже історія доводить, що у ХХ столітті як найвидатніші вистави і театральні дискусії навколо них, так і найвизначніші відкриття в історії національного театру пов'язані з проблемою жанрів і переосмисленням відомого явища саме у площині сценічного жанру. Так само і одну з найбільших трагедій українського театру - знищення Курбаса - спровокувала створена ним нова, вибухонебезпечна система сценічних жанрів «Березоля» [33, с.30]».

Про «Березіль» та його творчість є багато цінної та унікальної інформації – записи в щоденниках, есе, листи, інтерв'ю та безпосередньо спогади. А самі твори, написані Лесем Курбасом дають повне уявлення про його політичні погляди, про способи та методи його самовираження, про його творчі пошуки, про напрями художніх стилів та прийомів, з якими він працював, про «розумного арлекіна» та звісно про пошуки театральності-мистецької умовності та реалістичності театру.

Як приклад, наведемо хоча б лист Курбаса до групи товариства «Молодий театр», що, на жаль, залишився лише в уривках. Лист датується лютим 1919 р.: «...Артист мусить постійно розвивати свої засоби, виховувати їх і удосконалювати, щоб наблизити той час, коли його індивідуальність зможе вільно проявити себе без чужої помочі, коли він зуміє втілити те, що почуває, наскільки можливо без решти, і поспорити з автором і з режисером, во ім'я своєї індивідуальності. І тоді тільки спектакль може бути захоплюючим видовищем змагання індивідуальностей, а не картиною безвольної підлеглості режисера авторові, актора режисерові... Але для того треба щось вміти, і треба вміти щось бажати, себто розвинути таланти. І я вірив про себе. Одсунувши себе, як актора, на другий план (хоч не зовсім зрікаючись), віддати себе цій великій справі. Не задумуючись довго над своїм «досвідченням і підготовленістю», почати працювати над собою як над режисером, спеціалізувати себе до певної міри і довести Незалежну студію, а з нею і весь «Молодий театр» до днів тріумфу і шалених зборів, котрі, я глибоко вірю, мусять прийти. Я віддаю себе вашому розвитку, як акторів, і «Молодому театрові», як театрові революційному. Роблю це не так, як отрицающий себе плачущий Лазар (не Шевченко), а з повним захопленням віри в успіх задоволення себе і вас, і в обов'язок, котрий я зараз обставинами примушений сповнити [44, с.3]».

Також ХХ ст – століття створення багатьох українських кіностудій, під керівництвом яких було знято та випущено десятки стрічок, які прославилися на весь світ. Наприклад, Одеська кіностудія відзняла та випустила фільм, який став одним з найкращих фільмів світового кіно та став візитівкою міста («Броненосець Потьомкін»).

І звісно ж, треба приділити увагу Олександрові Довженку, який був центральною фігурою кіно телемистецтва в Україні. Це була людина честі та професіонал своєї справи, який прославився своєю безмірною любов'ю до України та всього живого. Найяскравіше це відбивається у його роботах. Він завжди застосовував прості та зрозумілі всім образи і при цьому він сприймав усіх своїх персонажів, як частину живого та реального світу, а не чогось штучного.

Олександр Довженко як режисер, завжди сміливо та розкуто підходив до створення тих чи інших образів. Велика кількість захоплювалася його творчістю та брала за приклад як роботи достатньо глибокого рівня. А одна з його найвідоміших робіт «Україна в огні» 1967 року була засуджена та заборонена до самої його смерті.

Також неможливо не згадати одні з найвідоміших екранізацій того часу, які мають популярність і до сьогодні: «Тіні забутих предків» режисера Сергія Параджанова, «Камінний хрест» Леоніда Осики, «Наталка Полтавка» Родіона Єфименко, «Чорна Рада» Миколи Руденко. Всі ці фільми безперечно передають весь український колорит, справжню мелодійну, солов'їну мову та традиційну спадщину.

Початок ХХІ століття почався з того, що українські режисери та кінокомпанії почали активно вести співпрацю із закордонними, розраховуючи на те, що така робота допомогла б українським фільмам чи серіалам вийти за межі України. Так і сталося, але прикро, що на той час Україна продовжувала бути під тиском росії і багато продукції, зробленої українськими режисерами, на жаль, російською мовою. Саме через це,

навіть якщо якась картина мала можливість вийти за межі України, її неодноразово приписували росії. Так продовжувалося до 2014 року.

Зростання та якість продукції зросла зовсім нещодавно. Зараз наше кіно стали помічати і досить часто воно має можливість потрапити на світові кінофестивалі. У 2017 році в Україні було прийнято закон «Про державну підтримку кінематографії в Україні» що достатньо збільшив та примножив можливості державного фінансування.

Також почали звертати увагу щодо захисту авторських прав та можливо більшого фінансування для підтримки телевізійних серіалів. Зараз існує велика кількість заходів та кінофестивалів, які просувають нове українське кіно.

Стрічка «Донбас» яка була відзнята за підтримки Нідерландів, Німеччини, Франції та Румунії у 2018 році була номінована на «Оскар» та отримала приз Каннської програми у номінації «Найкращий іншомовний фільм». Не тільки ця стрічка, а ще й багато інших було представлено за кордоном.

Зараз, в умовах війни, на екранах з'являється велика кількість продукції, вся вона яскрава, якісна та що найголовніше – українського виробництва, що немало важливо. Над такими роботами працює велика кількість досвідчених та молодих режисерів і можна з упевненістю сказати, що буде більше...

Багато закордонних режисерів виявило бажання зняти документальні фільми про Україну, деякі з них вже навіть з'явилися на екранах, але Україну в майбутньому чекає набагато більше.

1.3. Акторська майстерність як мистецтво гри

Акторська майстерність – мистецтво гри, створення образу. Вона покликана втілити авторський та режисерський задум, виявити всі глибини твору та донести це до глядача.

Акторське мистецтво – перевтілення. Воно може бути, як зовнішнім так і внутрішнім, різниться тим, що використовує актор та якої техніки дотримується. Особливості акторської техніки у тому, що все чим він користується, усі засоби виразності знаходяться у ньому самому, бо актор це матеріал.

«Сутність свідомості ролі полягає в тому, що актор, перебуваючи на сцені, діє не від себе, а від імені ролі, тобто актор набуває під час вистави фіктивну свідомість, яка дозволяє йому легко діяти в сценічній ситуації та при сценічних випадковостях реагувати від імені зображуваної особи» [6, с.22]».

В акторові криється – дві людини: одна – та, яка щось створює, інша – та, яка є для першої матеріалом. Це і є головною рисою професійного актора.

З'явившись, ймовірно, в період виконання обрядів, акторство з часом почало вдосконалюватися, тим самим ставши самостійною течією людської культури – театру. Актор повинен не тільки вміти відобразити чи показати образ, який дав йому режисер чи автор, він має втілити та вмістити в свого персонажа своє особисте бачення, зосереджене на власних думках, почуттях, спостереженнях та емоціях. І звісно ж актор повинен органічно влитися у систему загальної драматургії, щоб створити свій ідеальний образ, адже гра актора має за матеріал, його особисту фізичну природу, його емоції, переживання та діяльність. Актор, який хоче реалізуватися у цій професії, має володіти багатьма якостями, зокрема:

- уява;
- спостережливість;
- творча фантазія;
- хороша пам'ять;
- вміння імпровізувати;
- виразний та поставлений голос;
- ритміка й пластика тіла...

Але навіть маючи в своєму арсеналі всі ці риси, актору все ж необхідно володіти технікою акторської гри.

Також важливим елементом акторської творчості є імпровізація. На досвіді актора може бути багато таких моментів, де він може застосувати це вміння, або вийти з неприємної ситуації (партнер забув текст, або навпаки, через хвилювання актор сам міг це зробити). Часто це може відбуватися само собою, коли актор вжився в роль і йому хочеться щось зробити, якийсь рух чи звук, щось що йде з середини, щось що йде особисто від нього.

Імпровізація є однією з найважливіших практик та вправ для актора. Наприклад, виходячи на сцену, актор не може бути повністю впевнений, що все пройде так як він того очікує. Звісно перед цим він багато репетирував та проаналізував свою роль, але все ж не відомо як може відреагувати глядач чи як гратиме партнер. Важливо, щоб актор вів себе природно та реалістично на сцені.

Імпровізація ролі дає можливість більше зрозуміти себе, на що здатний і до чого готовий актор. Як вчинити так, щоб випадковий рух чи звук мав природній вигляд – одне з основних завдань для актора в процесі імпровізації. Завдяки цьому з'являється більше уяви та усвідомлення того, заради чого він зробив цей рух та з чим він пов'язаний. Суть її в тому, що її ніхто не готує та не вчить завчасно. Це те, що знаходиться всередині і може допомогти в будь-який момент.

Голос, жести, міміка, дихання, тон мовлення – все, без чого не може існувати персонаж. Звісно у звичайному житті все це відбувається само собою, але на практиці актора, це відточені та досліджені зовнішні та внутрішні реакції, які він може і має застосовувати в своїй роботі.

Дуже багато студентів на початку навчання думають, що викликати драматичні почуття набагато важливіше, безперечно, але не можна забувати що такі складові, як дихання, голос, тон мовлення, міміка, тембр є теж дуже важливими і їх потрібно відточувати, щоб в подальшому це допомогло по-справжньому пережити роль.

Отримавши якусь роль, хочеться одразу перевтілитися в образ, який з'явився в уяві та набути того стану переживання, але ж акторська майстерність і є тим станом перевтілення та переживання ролі, якого можна досягти способом тренування, при чому докладаючи чимало зусиль.

Процес перевтілення в персонажа не можливий без попередньої роботи актора над аналізом ролі та уявою, що є важливим процесом у формуванні образу. Також важливим етапом роботи є постійна праця над собою, вивчення та вдосконалення зовнішніх та внутрішніх засобів виразності. Сучасному акторові важливо бути обізнаним та розвиненим, прагнути вивчати себе та свою природу і звісно ж працювати над акторською технікою та майстерністю.

«Найважливіше місце у театрі належить актору. Говорячи про його роль у театрі, В. Немирович-Данченко зазначав: «Ви можете побудувати чудову будівлю, призначити найкращих директорів і адміністраторів, запросити музикантів, і все ж театру не буде; а от вийдуть на майданчик три актори, розкладуть килимок і почнуть грати п'єсу навіть без гриму і декорацій – і театр вже є. Тому що актор – цар сцени! [52, с.15]».

Актору належить важлива роль в житті театру чи кіно. Йому треба втілити на сцені зовсім іншу людину, створити образ, використовуючи

самого себе. Все інше (декорації, музика, світло...) тільки доповнюють картину та допомагають у створенні правильних сценічних образів.

Тіло, мова, рухи, пам'ять, уява, думки, почуття, голос, темперамент, гострота сприйняття – все це є матеріалом творчості актора, все над чим він має працювати та вдосконалювати.

«Талант актора – поєднання пристрасті, інтелекту, техніки і природної здатності до перевтілення – вміння зобразити іншу людину. Для справжнього таланту необхідна гідна оправа. Ця оправа – всі різноманітні і могутні сили театру [52, с.16]».

«Акторське життя в ролі створюється із двох взаємопов'язаних частин – імітування та переживання. До імітування належать усі рухи та переміщення, у тому числі мовлення та міміка актора, якими означаються для глядача дії та поведінка персонажа. Ці елементи акторського життя в ролі, власне, тому є імітованими, що не виникають за потребою, як у житті, а заздалегідь відомі акторові й виконуються передбачено. До другої частини належить здатність людської природи актора відгукуватися своїми переживанням (його мисленням та почуттям) на імітоване [8, с.5]».

Коли студенти вступають на перший курс то перше з чого починають свою роботу – етюди та робота з уявними предметами. На мою думку, це дуже важливий етап, з цього починається робота над спостережливістю, пам'яттю, зосередженістю, при цьому акцент буде не тільки на поведінку чи зміну якихось речей, а й на внутрішні відчуття, на власні емоційні враження від того чи іншого об'єкту.

Сучасна театральна педагогіка пропонує 3 види тренінгів для акторів, які можуть допомогти повністю розкрити себе. Неодноразово вже згадувалося про: **Спостережливість**, але в даному випадку над собою; **Налаштування та Зарядка для акторів**.

Саме слово «спостереження» вже говорить саме за себе, тобто актор працюючи над матеріалом має дослухатися до самого себе. Він має

постійно брати до уваги своє мовлення (особливо при наявності його дефектів), якісь психофізичні недоліки, а також творче самопочуття. І якщо актор постійно буде підтримувати в собі це, то потім з роками це вже буде працювати автоматично.

Під поняттям налаштування мається на увазі налаштувати себе на роботу, тобто перед початком репетиції чи безпосередньо перед виходом на сцену, дати собі час для розігріву творчого апарату та створення професійного самопочуття. Також при виконанні деяких вправ налаштовуються та розігрівається пам'ять, фізична дія, уява.

Третім видом тренінгу являється акторська зарядка (щоденний та безперервний тренінг з напрацювання необхідних навичок). Це обов'язково вправи для розігріву мовного апарату, на розслаблення м'язів та медитації.

За стільки років навчання в академії ми дуже добре зрозуміли, що для того щоб досягти успіху, потрібно кожного дня займатися собою, робити гігієнічний масаж, артикуляційну гімнастику, а також вправи для тіла, все що допоможе швидко увімкнутися в роботу. Також зараз існує велика кількість тренінгів та майстер-класів, які можна відвідувати та напрацьовувати більше досвіду. Таким чином, займаючись собою актор створює сам себе, тобто тренує своє тіло, слово, голос, міміку, пластику... Головним завданням педагога, задля допомоги студентам, є створення певних педагогічно-психологічних умов, за яких студент може розкритися та показати на що він здатен. Люди бувають різними, хтось відчуває себе доволі розкуто та комфортно, а хтось недостатньо впевнений в собі та має безліч комплексів і потребує певних творчих підходів для їх подолання, що допоможуть йому розкрити його творчу індивідуальність.

Щоб студенту, як майбутньому професіоналу, опанувати такі навички, потрібно постійно і тяжко напрацьовувати собі досвід. Викладачу ж слід сприяти виробленню його світогляду та поняттю, що ж

таке і для чого потрібна артистично-професійна етика. На заняттях потрібно постійно працювати, задля вдосконалення свого професійного апарату та психотехніки. Для педагога важливо виховувати в своїх студентах постійність пізнання життя через призму творчості. Також разом зі студентами формувати професійні уміння, засвоювати методику роботи над обраною роллю в будь-яких сферах професійної діяльності.

Задля виявлення і розуміння розвитку подальшої роботи зі студентами, викладачу потрібен час для розуміння його як:

- особистості;
- його морально-психологічного розуміння;
- здатності до творчого мислення;
- здатності до мистецького сприйняття;
- здатності до імпровізації;
- пластичне та ритмічне бачення;
- організаційні якості;
- рамки його творчої фантазії;
- діапазон творчої уяви;
- акторські та природні дані;
- обізнаність у різних сферах діяльності;
- його музично-голосові дані;
- емоційно-інтелектуальні характеристики;
- здатність до емоційного сприйняття певних подій та реакцію на них;
- особливості його індивідуального мислення.

На кожній нашій парі викладачі часто говорили одну й ту ж саму фразу, що актор – це губка, яка має вбирати в себе все, що бачить навколо.

Зараз ми розуміємо, як точно сформульований цей вислів. Наскільки ти можеш зрозуміти та опрацювати інформації, настільки в тебе буде більше досвіду, щоб застосувати це в майбутньому.

Особливістю підготовки акторської майстерності є практична складова предмета «Акторська майстерність», яка передбачає набуття здобувачами знань та вмінь, необхідних для професійної роботи в театрі і в кіно для створення сценічного образу актора.

Сьогодні вимога особистісної оригінальності актора, заснованої на найвищій професійній техніці, стала не тільки бажаною, але й єдиною життєздатною вимогою для реалізації творчого життя в мистецтві.

Бездоганне володіння театральною школою дає студентам можливість працювати в професійному театрі, формуючи творчий смак, творчу трудову етику та вміння працювати з репертуаром.

Тренування (тренінги) – це комплекс вправ, спрямованих на створення оптимальних умов для створення образів.

Мета – підготувати психофізіологічний апарат до творчості .

Психофізіологічне здоров'я – це комплексний засіб сприйняття і відтворення «людини» на сцені цілісно і складно, як і в житті. Для прикладу візьмемо фізичне відчуття голоду і спробуємо зрозуміти, як воно впливає на психологію і поведінку конкретної людини в конкретних обставинах?

«Фізичне відчуття» голоду саме по собі не є причиною дії, але воно викликає дію через різні мотиви, які, у свою чергу, визначають, як зробити те, що потрібно зробити.

Таким чином, у навчанні психологічна технологія є найважливішим інструментом для навчання та розвитку навичок, зокрема:

- розвиток здатності звертати увагу – це шлях до будь-якої творчості; це здатність бачити і чути;
- досягнення м'язової свободи означає гнучкість, адекватну реакцію на предмети навколо вас;
- почуття правди і віри є виправданням своїх дій, вчинків і поведінки;

- пробудження фантазії та уяви – це розвиток здатності творчо мислити та уявляти, це створення образів;
- створення спілкування на сцені – це ставлення до об'єкта, вміння оцінити те, що відбувається; це сприйняття і оцінка істини;
- виразом театральної дії є здатність мислити, діяти, діяти на сцені за законами життя;
- розвиток навичок театральної мови з її особливостями означає оволодіння словниковим запасом, виразністю, вимовою та наголосом.

Психофізичне самопочуття обумовлюється діями, які ми можемо відслідкувати в пластиці, сценічному русі, акробатиці, сценічному бої, манерах, у всьому, що сприяє вдосконаленню пластичності психіки. Однією з найголовніших умов ведення тренінгів є методика комплексних вправ. І важливо, при цьому, звертати увагу на те, як людина повільно, але впевнено наближається до власного «Я», де зможе повністю розкрити себе та показати свою індивідуальність.

Також існує таке поняття, як «м'язова напруга», яка виникає в основному через спроби здаватися кращими та розумнішими, красивішими та вишуканішими, спритнішими, ніж ми є насправді, а також від страху втратити власну гідність.

Коли актор потрапляє в центр уваги глядачів, напруга чи розслаблення м'язів (форми втрати самоконтролю, внутрішньої рівноваги) приймають найрізноманітніші форми. Вони можуть виглядати як розслабленими, так і ледачими, абсолютно безініціативними.

Недосвідчені актори намагаються приховати свою розгубленість і несвободу незліченною кількістю непотрібних рухів і дій.

Перевантаження діафрагми і горла може спричинити втрату голосу, ваші очі виглядатимуть як у тумані, а ваш слух не зможе сприймати текстовий зміст. Зрештою, хвилювання може спричинити втрату здатності мислити та діяти на сцені. У такому стані творчість неможлива.

Фізична чи м'язова свобода актора, як і будь-якого живого організму, залежить від правильного розподілу м'язової енергії.

М'язова свобода - це стан тіла, при якому на кожне положення тіла в просторі витрачається стільки м'язової енергії, скільки вимагає цей рух або положення.

Здатність точно розподіляти енергію м'язів є фундаментальною умовою пластичності людського тіла, що вимагає точного вимірювання енергії м'язів для кожного руху і для кожного положення м'яза тіла в просторі є фундаментальним законом пластичності.

У житті, як і на сцені, зовнішня свобода є результатом внутрішньої свободи. Актор лише тоді повністю вільний, коли він усе знає про свою роль, коли він повністю впевнений у правильності своїх слів, вчинків, об'єктів уваги. Абсолютна внутрішня впевненість є справжнім джерелом внутрішньої та зовнішньої свободи актора.

Без такої віри – кожен предмет уваги стає марним.

І як би актор не намагався приховати своє внутрішнє безсилля за зовнішньою розслабленістю, жоден вимогливий глядач не погодиться прийняти цю розслабленість за справжню свободу на сцені.

Напруга м'язів і жорстокий натиск – невід'ємні супутники свободи дій. Саме вони видають актора, коли він намагається обдурити публіку, показати, що відчувається на сцені так само комфортно і вільно, як і вдома. Більшою мірою втрата фізичної свободи проявляється у виконавця через м'язове перенавантаження. Таким чином, відсутність м'язової свободи в актора може виражатися, по-перше, наявністю напруги в тілі там, де її бути не повинно, по-друге, надмірною напругою м'язів, участь яких необхідна.

Стан актора часто породжує своєрідну психофізіологічну домінанту. Іншими словами, це реакція людського організму, яка поглинає всі його

психічні та фізичні сили. Втім, такі переживання притаманні не лише акторам.

Нервозність, збентеження, сором'язливість, а іноді навіть страх пов'язані з сильним серцебиттям, втратою контролю над послідовними думками та увагою... Це дуже неприємні психофізіологічні ознаки домінування.

За такого стану речей актори можуть бути нездатними виконати найпростіші фізичні дії, наприклад, одягнути пальто або зав'язати краватку.

Водночас він неодмінно намагається знайти щось, на що можна було б спертися, щось, що могло б його захистити. Передусім він боїться залишитися сам посеред сцени.

Перший і найефективніший спосіб звільнитися від прив'язаностей – переключити увагу на об'єкт. М'язова напруга, однак, не є гарною ідеєю.

М'язова напруга заважає акторові зосередитися. З цієї причини необхідно

слід навчитися залишати тіло в стані відносної свободи, перш ніж опанувати його.

З цієї причини тіло повинно навчитися перебувати у стані відносної свободи перед будь-якою спробою оволодіти об'єктом уваги. З одного боку, тому що м'язова свобода сприяє виникненню органічної уваги.

М'язова свобода не означає стан млявості, при якому м'язи тіла розслаблені. Вона означає, що доцільно використовувати м'язову енергію.

Отже, існує два аспекти сценічної свободи: зовнішній (фізичний) і внутрішній (ментальний).

Зовнішня свобода (м'язова свобода) – це стан, при якому кожен рух тіла в просторі відбувається наступним чином. На кожен рух тіла в просторі витрачається стільки м'язової енергії, скільки необхідно для цього руху.

Це стан тіла, в якому витрачається м'язова енергія. Знання дає впевненість, а впевненість дає свободу. Свобода твориться, і ця свобода проявляється у фізичній дії. Зовнішня свобода є результатом внутрішньої свободи. Творчість актора звісно пов'язана з витратою фізичної енергії, але все ж таки більше витрачається розумової енергії.

Акторський талант, яким людина володіє від народження, безсумнівно, є вирішальним фактором успіху на екрані, особливо в режисурі. Для того, щоб перевтілюватися в інших людей, а іноді й в інші образи природи, актори повинні пройти довгу і важку школу акторської майстерності.

Якщо акторська система Л. Курбаса базується на видимому процесі перевтілення розкриття емоційного переживання і вона заснована на переході з одного психофізичного стану в інший, то система німецького режисера і драматурга Бертольда Брехта (1898-1956) ґрунтується на принципі відсторонення актора від образу.

Окрім прагнення знайти правду в подіях і характерах, все інше на сцені було умовним. Реальність часу і місця передавалася переважно за допомогою скупих деталей і музичних натяків. Всі ці стилістичні особливості посилювали філософський зміст сценічної дії, її позачасовість. Адже більшість п'єс Б. Брехта – це п'єси «Кар'єра Артуро Уї», «Життя Галілея», «Тригрошова опера», «Матінка Кураж», які розповідали про спроби захистити залишки людяності у жахливому світі політичних та військових злочинів. Брехт прагнув, за його словами, до «чесного театру»...Водночас Брехт прагнув, щоб глядачі завжди були готові сприймати будь-яку сценічну умовність. Театр Брехта – це театр виразної ідеологічної позиції. Актор – це своєрідний придворний воїн, який активно бореться за людську душу.

Інший театральний реформатор, поляк Єжи Гротовський (1933-1999) ставив за мету розкрити внутрішній світ людини, її духовні процеси. З

цією метою Гротовський створив систему фізичного виховання. В результаті актор перестає відчувати власне тіло і, так би мовити, власні рухи і його рухи стають «невидимими» для глядачів. На думку Гротовського, актор не повинен перевтілюватися в образ конкретної людини.

Гротовський розробив теорію, яка мала назву – «бідний театр», тобто театр одного актора з мінімальною кількістю реквізиту. Ретельно вивчаючи минулий досвід всіх театральних шкіл, він намагався обрати такі сценічні форми, які б дозволили акторам позбавитися відчуття залежності від своїх персонажів. Він постійно був у пошуках та використовував будь-які методи, щодо залучення не тільки акторів, але й глядачів до елементів розгортання драматургії.

Саме через це і до сьогодні його тренінги та система залишаються відкритими та плодотворними формами вільного володіння сценічною пластикою.

В якості прикладу наведемо приблизний комплекс щоденного тренінгу, який проводили актори «бідного театру». Фізичні вправи:

- « 1) Ритмічна ходьба з круговими обертовими рухами рук і кистей;
- 2) Біг на носках. Тіло повинно відчувати політ, невагомість. Імпульс для бігу виходить з плечей;
- 3) Ходьба на зігнутих ногах, руки на стегнах;
- 4) Ходьба на зігнутих ногах, руки охоплюють щиколотки;
- 5) Ходьба на злегка зігнутих ногах, руки стосуються зовнішньої сторони ступні;
- 6) Ходьба на злегка зігнутих ногах, пальці рук притримують шкарпетки ступень;
- 7) Ходьба на витягнутих і жорстких ногах, як якщо б їх тягнули уявні струни, прив'язані до рук (руки витягнуті вперед);

8) Короткі стрибки вперед, завжди приземляючись у первісну позицію; руки позаду ступень ніг [24 , с.91]».

Матеріал, з яким мають справу актори – це не лише їхні власні життя та емоції, а й життя та емоції інших людей. Їм потрібно вчитися спостерігати, зустрічатися з цікавими людьми, вивчати їх, вивчати прояви людського характеру і людської поведінки. Багато людей живуть імпульсивно, не розуміючи наслідків своїх вчинків. Актор, який грає роль, повинен точно прорахувати причини і наслідки вчинків свого персонажа. Те, як люди говорять, сміються, підбирають слова, інтонацію тощо. Актор намагається зробити висновок про особистість персонажа з його реплік, зробити висновок про характер людини, про те, як вона поводить себе, про сенс її вчинків і характер її реакцій.

Іншими словами, вся робота актора в кінцевому підсумку повинна привести до правдивого відтворення людського життя. Для цього необхідно:

- використовувати кожен можливість для спілкування з людьми;
- відстежувати якомога більше найрізноманітніших проявів людської поведінки;
- помічати, як люди висловлюють свої думки і почуття, як поведуться;
- поспостерігати за зовнішніми проявами людської поведінки (наприклад, за жестами, ходом, сміхом, розмовою, плачем, жестикуляцією, як люди розмовляють, плачуть, одягаються тощо);
- прослідкувати за внутрішнім життям людини і намагатися зрозуміти внутрішні причини, які призвели до того чи іншого вчинку;
- намагатися зрозуміти і визначити характер людини та особливості, які відрізняють її від інших, і, навпаки, вловити загальні риси, притаманні багатьом людям певної професії.

Для того, щоб правильно спроектувати щось на сцену, насамперед потрібно розуміти природу явища, яке відтворюється. Поняття «професійний актор» вже передбачає, що ця професія є основним заняттям і спеціалізацією людини. Знання, вміння і впевненість – це атрибути, властиві професіоналам в цілому. Залежно від виду діяльності ці якості набувають певного відтінку. Вони стають характерними для конкретної професії.

«Що таке перехід із звичного способу існування до творчого? Це зумисне вилучення або вимкнення аналітичного мислення з участі в аналізі творчих рухів-дій, тих, якими актор творить зовнішні ознаки персонажа. Такий перехід і навмисне блокування аналізу є цілком прихованим від стороннього ока. Ніхто не може розпізнати таких маніпуляцій актора з власним мозком. Тому це і є психотехнікою. Ключовим моментом у творенні персонажа є робота актора в уяві. Без цієї складової творчого процесу акт перевтілення неможливий. Це важлива частина на підготовчому етапі. Працюючи в уяві, актор спирається на попередній життєвий та творчий досвід, формуючи характерні риси, манеру поведінки та особливості героя. Проте акторові-початківцеві потрібно бути обережним працюючи в уяві, адже грань між творчим та життєвим станом тонка. Не маючи достатньо творчого досвіду він ризикує потрапити у життєвий стан, адже для актора він доступніший, оскільки є дотичним до таких переживань, які охоплюють його у звичайному житті [6, с. 21]».

Акторська гра – складне мистецтво, сутність якого вислизає від визначення. Водночас майже кожна людина здатна відрізнити хорошу гру від поганої або блискучу від хорошої. Чому один актор може своєю грою повністю захопити нашу увагу, а інший, граючи ту ж роль, вимовляючи ті самі слова, буде викликати лише позіхання? Якби справа була лише в тексті ролі, у красі мови, у майстерній побудові фраз, нам було б

достатньо прочитати її вголос. Але слова не просто читаються з аркуша. Вони виконуються акторами, які дають їм справжнє життя.

Якщо добре подумати, то єдиним елементом майже у всіх жанрах сценічного мистецтва є прагнення до перемоги. Тобто кожний персонаж має своє завдання і хоче домогтися чогось(кохання, грошей, популярності, влади) і своєю грою він показує нам, як саме та якими засобами керується, щоб досягти цього.

Актор, який завжди зайнятий власними переживаннями, направляє свою енергію всередину, що не є правильним, бо так він і не заряджає сам себе і не діє на глядача. В той же час актор, працюючий над собою і над власними проблемами, може добитися того, щоб глядачі дивилися на його гру затаївши подих.

Що потрібно акторові, для кращого розуміння себе та ролі, за технікою Іванни Чаббак:

- Надзавдання (до чого персонаж прагне найбільше);
- Сценічне завдання (те, чого хоче персонаж, тобто завдання, яке допоможе у вирішенні надзавдання);
- Перешкоди (труднощі емоційного, фізичного чи ментального характеру, які перешкоджають у вирішенні надзавдання);
- Заміна (ототожнення персонажа на сцені з людиною з реального життя);
- Внутрішні об'єкти (образи, які виникають, коли ми чуємо про якусь людину, місце, подію);
- Такт і дія (такт – це намір, а дія – це міні-цілі, які сприяють досягненню сценічної задачі);
- Передісторія (подія, яка відбулася до початку);
- Місце дії і четверта стіна (принципом місця дії і четвертої стіни являється те, що актор наділяє фізичний простір свого персонажа – властивостями реального часу);

- Маніпуляції (працюючи з реквізитом, створюється своєрідна манера поведінки. Наприклад, те як актор одягає пальто чи п'є каву, готує щось чи навіть зав'язує шнурки – все це є прикладами маніпуляцій);

- Внутрішній монолог;

- Життєві обставини (історія життя персонажа. Все, що пов'язано з його минулим життям і тими обставинами, якими персонаж керувався; життєві обставини персонажа потрібно співвідносити зі своїми особистими, щоб краще зрозуміти і прожити цю роль);

- «Буде що буде» (суть цієї техніки зробити так, щоб поведінка актора була достовірною, щоб можна було досягти ширості та безпосередності.

Ці дванадцять аспектів, на її думку, допоможуть залишатися «тут і зараз», а також сприяють динамічній та професійній грі актора.

Розглядати процес становлення актора, як професіонала, неможливо без урахування різних соціокультурних особливостей (методи художньої діяльності, критерії сприйняття). На формування особистісних та індивідуальних установок митця впливають соціальні норми, ідеологічні цінності та конкретно-історичні умови, в яких існує мистецтво.

Акторська гра, як вільне вираження людської дії, внутрішньої дії, приховує в собі глибокі істини. Це людський вчинок, прояв внутрішньої духовності,

бажань, прагнень та емоцій. Це творча уява, яка, необмежена різними сценічними можливостями. Вона є художньою за своєю природою. Однак, сценічна вигадка є більш глибокою, важливішою і фундаментальнішою.

Істини мистецтва у професійній діяльності митця є засобом пізнання людського буття і методом його художнього освоєння. Однак не потрібно спрощувати відносини між життям і мистецтвом. Воно є джерелом творчої діяльності виконавської майстерності.

Акторам важливо займатися акторськими техніками, щоб перейти від площини повсякденного життя до існування сценічного життя. Акторська техніка – це набір здібностей та сукупність компетенцій, сформованих на основі вдосконалених навичок і вмінь. Володіючи професійною акторською технікою, артист стає суб'єктом театрального мистецтва. Це впливає на створення образу сценічного персонажа, існування якого відтворює актор, наділяючи його власними художніми елементами. Це і являється таємницею техніки актора.

Для прикладу наведемо кілька компетенцій професійного актора:

- сценічне завдання як основа, мета, до якої прагне персонаж;
- важливість фізичного самопочуття для кращого розуміння середовища;

- зерно ролі як суть в характері персонажа;
- темпоритм як темперамент героя;
- інший бік персонажа; його вміння, досвід та звички;
- перспектива ролі;
- характерність образу;
- внутрішній монолог(конфлікт) як зіткнення власних думок.

Актори повинні бути культурними людьми, мати широкий кругозір і власний світогляд.

Обрати правильний шлях у своїй професійній діяльності, досягти правильного сценічного стану, який є необхідним для почуття внутрішньої свободи, яка виражається у фізичній поведінці виконавця, його голосі, пластиці, поставі та жести.

Складна конструкція такої акторської майстерності повністю лежить у площині знань митця, у знанні артистом свого психофізичного апарату

і вмінні використовувати його в ефективному процесі акторської гри. Цього можна досягти у процесі безперервної роботи над собою. Постійно

працюючи та вдосконалюючи свою техніку, з часом це допоможе у кращому розумінні власної природи.

«Не може бути професійного збагачення акторської психотехніки без засвоєння різноманітних механізмів життєвої психотехніки. Коротше, актору не вдасться удосконалити свою майстерність, якщо він нехтує життєвими законами поведінки і відтворення емоційних людських реакцій [21, с.287]».

Одним з найголовніших аспектів акторської техніки є сценічна пластика, яка допомагає акторові втілювати художній образ на сцені. Акторсько-практична діяльність характеризується кількома якостями:

- простота (іншими словами природна обдарованість);
- готовність (тут на допомогу приходять пластична налаштованість тіла);
- необхідність (як пошук духовного чи соціального).

Все це тісно поєднано між собою. Кожна деталь постає як об'єднання рухів, звуків, пластики, музики, ритмів – все, що передбачає та надає характерності акторським прийомам, які застосовуються у роботі над комедією, трагедією чи драмою.

У драматичному жанрі акторська техніка в першу чергу зосереджена на внутрішній техніці, елементах емоцій та волі, а також розвитку характеру. До зовнішніх прийомів драматичного актора належать живі мовні засоби, природна пластика образів, темп характеру.

Удосконалення професіоналізму та точної майстерності акторської гри можливе лише через взаємодію трьох основних чинників: безперервного звернення до творчих здобутків і спадщини видатних майстрів; практичного володіння новітніми акторськими методиками; результативної та ефективної акторської практики, що полягає у створенні образу ролі та характеру сценічного втілення.

Інтимна побудова акторської творчості полягає у знанні артистом власного психофізичного апарату та у професійній майстерності його використання.

Але і це не можливо без творчого сценічного тренінгу, тому що тільки завдяки свідомому, систематизованому та послідовному тренуванню актором власної психотехніки, це допоможе йому у розпізнанні своєї природи, яка в тісному нерозривному зв'язку з реальністю. Та і взагалі, тренування актора є основою акторської техніки і має бути фундаментальним завданням професії і як мінімум, основним предметом фахової дисципліни у вищих навчальних закладах та безперервним інструментарієм для підвищення якості виконавської майстерності.

Ми відвідуємо театри в пошуках реального, справжнього життя. І якщо не бачимо різниці між життям в театрі і поза ним, то всі театральні зусилля не мають ніякого сенсу. Для чого тоді ми це робимо? Життя в театрі більш видиме, більш живе, більш інтенсивне та розбірливе, бо воно більш сконденсоване. У житті ми спілкуємося монотонно, адже це найпростіший природний спосіб донесення інформації. І робота в театрі починається з імпровізації актора для створення вистави, через надзвичайно довгі розмови.

Суть в тому, щоб прибрати все непотрібне і посилити те, що залишилося. Якщо це відчуття вдається зберегти, тоді можна вважати це перемогою, адже, розмова, яка в реальному житті зайняла б у двох осіб три години, на сцені – три хвилини. А це означає нести відповідальність за кожне слово, бо кожне з них важливе.

«Якщо ви й далі вперто вірите в те, що театр починається зі сцени, декорацій, світла, крісел у партері, знайте: ви на хибному шляху. Цілком можливо, що для того, аби зняти фільм, вам знадобляться камера, плівка, все причандалля, щоб її проявити. Але для того, щоб займатися театром,

вам необхідна тільки одна-єдина річ – людина. Це зовсім не значить, що все інше неважливе, проте цим іншим ви не повинні надто перейматися. Якщо актор прагне бути досконалим – правдивим, розумним, емоційним, із збалансованим, органічним тілом, то три елементи – думки, емоції і тіло мусять перебувати в ідеальній гармонії. Тільки тоді, хай навіть упродовж короткого проміжку часу, він буде на сцені виразнішим і більш значущим, аніж коли сидить, скажімо, у себе вдома [16, с.20]».

Театр – одна з найскладніших галузей мистецтва. Важливо досягти гармонійного поєднання. Це зв'язок актора зі своїм внутрішнім «Я», партнером та глядачем. Під час репетиційного процесу важливо стежити за тим, щоб тримати себе в балансі, бо зазвичай артисти, які виснажують себе емоційно з часом стають апатичними до пошуку ідеальних відносин зі своїм партнером на сцені. А значить, ми маємо постійно слідкувати за цим і намагатися підтримувати цей зв'язок триєдності.

За словами Пітера Брука: «Театральний досвід, який відбувається цієї миті, повинен іти в ногу з часом, так само, як справжній дизайнер моди ніколи сліпо не шукає оригінальності, а таємничо поєднує свою творчість з мінливою поверхнею життя. Театральне мистецтво мусить мати щоденний аспект – історії, ситуації, теми мають бути впізнаваними, бо людина попри все цікавиться життям, яке вона знає. Театральне мистецтво мусить також мати матерію та значення. Матерія – згусток людського досвіду; кожен митець прагне вловити це у своїй роботі тим чи іншим способом, і, можливо, він відчуває, що значення з'являється завдяки можливості торкнутися невидимого джерела поза його звичайними обмеженнями, що надає змісту значення. Мистецтво – це колесо, що обертається довкола нерухомого центру, який ми не можемо ні зрозуміти, ні визначити [16, с.112]».

На сьогоднішній день існує величезна кількість можливостей: велетенський словниковий запас людства постійно збагачується новими

елементами, які не стикалися раніше. Кожна культура може зробити свій внесок. Немає нічого важливішого для світової культури, ніж співпраця найрізноманітніших митців.

При змішуванні різних традицій спочатку виникають труднощі. Однак, якщо плідно та інтенсивно попрацювати та знайти щось спільне, то всі барикади руйнуються. В такі моменти жести й тон голосу кожного об'єднуються в одне ціле, відбиваючи одну істину. Це і являється тим ключовим моментом до якого веде театр.

Театр не повинен бути нудним та стереотипним. Він має бути непередбачуваним. Він має вести нас до істини через непередбачуваність та збентеження, через гру та захоплення. Він показує свої переживання та емоції, демонструє свої намагання і робить це частиною сьогодення. Що ж дійсно має значення? Правда в поточному моменті, відчуття цілковитої довіри. Це відчутно лише тоді, коли актор і глядач тісно пов'язані між собою.

«У відповідального за все це – режисера з самого початку повинно бути те, що я називаю “туманним передчуттям”, тобто певна могутня й водночас прихована інтуїція, інтуїція, що схожа на нашу власну тінь, тінь, яка лежить біля витоків фор-мування п'єси. Найважливіше у його роботі – роз-вивати слух. Щодня, втручаючись, помиляючись і спостерігаючи за тим, що відбувається на поверхні, усередині він повинен слухати, прислухатись до потаємного руху, до прихованого процесу. І, власне в ім'я цього дослуховування, він буде завжди невдоволений, продов-жуючи прий-мати та відкидати, доки його вуха зненаць-ка не відчують отой довгожданий потаємний звук, а його очі не розгледять внутрішню форму, появу якої так довго очікували. І все ж, зовні, всі кроки повинні бути конкретними та раціональними. Видимість, темп, ясність, чітка вимова, енергія, мелодійність, розмаїтість, ритм – усе вимагає суворого прак-тичного й професійного нагляду. Це робота ремісника. Не має тут

місця на фальшиву містифікацію, фальшиве удавання методів. Театр – це ремесло. Режисер працює і слухає. Він допомагає акторам працювати і слухати [16 , с.115]».

РОЗДІЛ 2. БІОГРАФІЯ ТА ТВОРЧИЙ ШЛЯХ ЗАСЛУЖЕНОГО АРТИСТА УКРАЇНИ ОЛЕКСАНДРА ЖУКОВІНА

1.1. Біографія та життєпис Олександра Жуковіна

Жуковін Олександр В'ячеславович – народився 16 листопада 1966 року в селищі міського типу Коцюбинське, Бучанського району, Київської області. Рішенням Коцюбинської селищної ради № 142-11-IX від 31 серпня 2021 року Олександр Жуковін її почесний громадянин. Має дружину та двох прекрасних доньок.

Український актор кіно і театру, режисер-постановник, каскадер, ведучий, сценарист, тренер(майстер-класи, тренінги), член Спілки українських кінематографістів, член Національної спілки українських театральних діячів та Ліги українських каскадерів, доцент, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та акторської майстерності імені Народної Артистки України Лариси Хоролець(художній керівник режисерів та акторів), Заслужений Артист України. З 2018-2019 років за сумісництвом, професор кафедри сценічного мистецтва Інституту театального мистецтва Київського міжнародного університету, Лауреат другого ступеню на Міжнародному конкурсі «Тарас Шевченко єднає народи» серед читців-професіоналів (Національний університет ім. Тараса Шевченка).

Путівку в творче життя (1988 року) дала народна Артистка України Ада Миколаївна Роговцева, яка займалася з Олександром В'ячеславовичем акторською майстерністю та готувала його до театального інституту.

У 1992 році закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого та здобув кваліфікацію «Актор театру і кіно» (творча майстерня Ставицького Б.П.). Також навчався в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв за

спеціальністю «Режисер оригінально-трюкового жанру, режисер масових свят, шоу-програм та театралізованих постановок» курс народного артиста України – Шарварка Б.Г., педагоги : професор Анелія Обертинська, доценти Юрій Перенчук і Любов Голубцова, викладачі – Валерій Гузик, Валерій Матушенко, Сергій Косенко, Юлія Рева.

З вересня 2001 року (понад 22 роки) працює в НАКККіМ, на одній і тій же кафедрі режисури і викладає: режисуру, акторську майстерність, ритміку, сценічну пластику, сценічний бій. За цей період як художній керівник академічних груп, випустив п'ять курсів режисерів та акторів. У 2015 році написав та захистив дисертацію «Мистецтво трюку в контексті видовищної культури» і отримав наукову ступінь – кандидат мистецтвознавства (науковий керівник – професор, доктор мистецтвознавства Катерина Станіславська).

Жуковін працював у театрі Української Армії, в Київському Державному Експериментальному театрі та в Київському театрі «Каскадер». Співпрацював з багатьма видатними режисерами, такими як: Шарварко Б.Г., Вовкун В.В., Мухарський Д.А., Перенчук Ю.М., Краснітський Н.М., Крітенко Ю., шоуменом і актором Андрієм Джеджулою; телеведучим і актором Юрієм Горбуновим; композитором і режисером 3D-технологій Сергієм Круценком (також випускником кафедри режисури, але, на жаль, нині покійним), Президентом Ліги каскадерів України Назаром Майбородою, режисером масово-розважальних програм і свят, ведучим, президентом Клубу Київських Ведучих Валерієм Матушенком, продюсером кіновиробництва, бізнес-тренером, президентом компанії І'М Trainings Сергієм Розвадовським, головою Міжнародного фонду культурного співробітництва України Владою Литовченко...

За ініціативи Олександра В'ячеславовича у 2002 році було засновано арт-студію «Sintez - Style», яка займається проведенням різного

виду заходів: організація, режисура та проведення всіх видів концертів, шоу-програм, вистав, свят міського масштабу, корпоративні свята, новорічні свята, ювілеї, дитячі свята, а також постановка театральних вистав. Також арт-студія організовувала тренінги та майстер-класи, уроки акторської майстерності, режисурі, сценічної мови та сценічного руху. За період існування студії було підготовлено і відпрацьовано більше 300 робіт різного масштабу.

На базі арт-студії було також засновано тренінг-центр Олександра Жуковіна «Школа самовладання», на заняттях в якій люди мали можливість ознайомитися та заволодіти будь-яким новим підходом до розуміння себе в різних життєвих ситуаціях і засвоїти одну зі специфік роботи людини над собою. Вони створювали комплексний підхід до практичного вдосконалення психофізичного апарату особистості людини.

Вони також проводили індивідуальні та колективні пресинг-тренінги (шокова терапія) з самовладання та подолання негативно-психологічного тиску в умовах переговорів та екстремальних робочих, побутових ситуаціях. Також:

- звільнення від скутості, внутрішньої напруги та закомплексованості методом акторської техніки;
- удосконалення психофізичного апарату особистості людини;
- розвиток впевненості у собі, впливу людей шляхом громадських виступів й у індивідуальному спілкуванні (ораторське мистецтво);
- основи сценічної мови (постановка голосу, дикції, освоєння норм орфоепії та логіко-інтонаційних закономірностей мовлення);
- пластичне володіння своїм тілом, використовуючи сценічний рух (прикладні навички угруповання при падінні, фехтування, етикет різних століть (поклони), сценічний рукопашний бій);
- знайомство з етикетом;

- профілактика зору (гімнастика для очей);

Авторська оригінальна методика, розроблена на основі методів синтезу систем фундаментальних та прикладних досліджень, що пройшла апробацію у різних сферах людської діяльності та у конкретних життєвих ситуаціях.

У 2010 році пройшов стажування спеціалізації «Режисер психологічного театру» за спеціальністю «Театральне мистецтво» в Національному академічному драматичному театрі імені Лесі Українки під керівництвом М.І.Резніковича. Також, як режисер-педагог на першій кафедрі акторського мистецтва та режисури драми Київського національного університету театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого під керівництвом того ж майстра.

У 2011 році закінчив Школу бізнесу і духовного управління.

З 2012 по 2013 рік – генеральний директор, головний режисер та актор антрепризного проекту «Культурний капітал».

З 2012 по 2014 рік – директор і художній керівник Християнського театру «Апостол» за підтримки благодійного фонду «Варнава».

У 2016 році з червня по листопад очолював Інститут сучасного мистецтва НАКККіМ на посаді в.о. директора.

У 2018 році пройшов двомісячний тренінг «Мегаскорочтение» за авторською методикою Андрія і Людмили Сплодіних (Intensive, Level N1).

2020 року закінчив магістратуру Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв як «Магістр сценічного мистецтва» (режисер).

У 2020 році Указом Президента України № 491/2020 від 9.11.2020 присвоєно звання –

«Заслужений Артист України».

У грудні 2022 року (під час захисту Батьківщини встигав писати наукові статті, тези конференцій) та отримав вчене звання – **«Доцент»** ВАК.

Як режисер, поставив більше сотні театралізованих вистав, серед яких театральні вистави. Як ведучий, провів кілька сотен заходів різних рівнів. Як актор театру і кіно, зіграв десятки ролей. Як актор і каскадер, знявся в понад 50 серіалах і художніх фільмах. А ще Олександр В'ячеславович - постановник трюків у кіно, шоу, виставах. У якості тренера Жуковін провів десятки групових та індивідуальних тренінгів та майстер-класів.

2.2. Робота артиста в різних сферах діяльності

Олександр В'ячеславович – професіонал у багатьох сферах творчої діяльності. Як вже згадувалося він займається багатьма видами сценічного мистецтва: режисура, акторське мистецтво, каскадерство. На запитання що йому імпонує більше, він відповів, що кожен з цих напрямів йому по-своєму дорогий, бо саме вони є критеріями його особистості.

Сьогодні режисери використовують трюки та спецефекти, щоб зробити свої фільми та вистави (шоу) якісними, динамічними, видовищними, смішними та яскравими. Сучасні глядачі стають дедалі вимогливішими до видовищних мистецтв, у тому числі й до кінематографу. У багатьох випадках розважальні фільми побудовані на трюках, які певною мірою розкривають психічні особливості головного героя та оживляють сцени з життя, безпосередньо пов'язані з героєм та його оточенням.

Каскадери та спецефекти є невід'ємною частиною бойовиків. Якісні професійні трюки підвищують напругу дії і дозволяють глядачам прожити сцену разом з головним героєм фільму, створюючи ілюзію безпосередньої присутності в цій вигаданій життєвій ситуації протягом деякого часу.

М. Сисоев дає визначення й поняттю «постановник трюків»: «Постановник трюків – це керівник групи каскадерів. А також досвідчений виконавець, що володіє великим досвідом роботи в кіно, хороший спортсмен, тренер та організатор; генератор ідей, здатний втілити їх у життя; людина, як правило, з вищою освітою, яка має широкі погляди, високу культуру, авторитет серед членів своєї команди. Керівник групи каскадерів є конструктором трюкових епізодів, розробником способів зйомки та методів страхівки; під час використання трюкових сцен керує каскадерами та членами всієї знімальної групи, а також особисто несе повну відповідальність за їхнє життя й здоров'я. У ході

проведення трюкових зйомок його слово на майданчику є вирішальним. На Заході ця професія має назву «координатор»[28, с.163]».

Професія каскадера виникла майже одночасно з появою кінематографа. Після перших документальних фільмів, широкого розповсюдження набули художні фільми різних жанрів, особливе місце серед яких посів жанр вестерн. Виготовлення таких картин вимагало від персоналу наступних навичок міцно сидіти в сідлі та вміти вправно поводитися з револьвером і ласо. Це були справжні американці і їм не потрібно було грати; вони жили звичним життям в кадрі і займалися своїми повсякденними справами.

Перша поява каскадера у фільмі датується 12 листопада 1910 року, коли виконавець трюку стрибнув у річку Гудзон з палаючої повітряної кулі.

Переважна кількість трюків, які виконують каскадери, базуються на акробатиці, падіннях і навіть боксі. Наприклад, Чарлі Чаплін, Гарольд Ллойд, Бестерн Кітон – всі вони були цирковими акробатами, хоча якщо мова йшла про важко-виконувані трюки, то в таких випадках вони наймали собі дублерів.

З розвитком кінематографа, фільми ставали більш динамічними та видовищними, а разом з ними змінювалися і професійні якості, які вимагалися від каскадерів. Однак мистецтво трюків є невід'ємною частиною театрального видовища. Основна відмінність кінотрюків від сценічних полягає в тому, що на сцені трюк можна виконати перед глядачами лише один раз. А у кіно і на телебаченні трюки знімають стільки разів, скільки необхідно для досягнення ідеального результату.

«Дослідивши проблему акторської трюкової історії, ми дійшли висновку, що подібне висловлювання не може бути прийнятим за аксіому. Так, акторів дуже часто дублюють у фільмах каскадери, особливо, коли треба виконати ризикований трюк. Та починаючи з раннього

кінематографу до сьогоднішнього часу багато блискучих акторів самі залюбки виконували та виконують складні і небезпечні трюки, причому на високому професійному рівні. Постановник трюків – це людина, яка керує групою каскадерів, вигадує трюк в контексті сценарію, організовує процес підготовки трюкової сцени та безпосередньо бере участь у виконанні трюкового епізоду. Таким чином, професія каскадера/виконавця трюків є найнебезпечнішою, але і незамінною професією у видовищно-трюковому мистецтві. На сьогодні кіно, театр або шоу не можливо уявити без видовищних форм мистецтва, а це означає, що професія «каскадер» і надалі буде розвиватися та удосконалюватися завдяки новим технологіям, використовуючи сучасні досягнення науки і техніки [28 , с.124]».

З інтерв'ю Олександра Жуковіна для програми «Іспит на профі»:

«... - як це воно бути каскадером?

- Каскадер – людина, яка знає, на що вона йде, що буде робити та які можуть бути наслідки. Бути каскадером дуже відповідально перед глядачами, перед знімальною групою і перед собою.

- А де цього можна навчитися?

- В Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв колись була спеціальність «Режисер оригінально-трюкового жанру» . Зараз, на жаль, немає такої спеціальності, тільки якщо ти спортсмен, якщо в тебе є поклик, ти йдеш на сценічний майданчик і там вже набуваєш досвіду і стаєш професійним каскадером. Є наставники, є постановники трюків, є професійні каскадери з великим досвідом, які допомагають сформуватися новеньким людям.

- Як ставляться трюки?

- Режисер зустрічається з постановником трюків і вони обговорюють усі деталі, усі можливі варіанти виконання тих чи інших трюків. Цьому приділяється велика увага, тому одноразовим каскадером ніхто не хоче бути.

- Як ваші рідні відпускають вас на зйомки трюків та шоу?

- Завжди мама хвилюється, тато більш прагматичний і ліберальний до цього діла, а мама хвилюється завжди і жінка хвилюється, тому що коли ти говориш, що йдеш падати там з 7-8 метрів чи з коня, то яка ж мати не буде переживати...

- Чи легко каскадеру знайти роботу і чи прибуткова ця професія?

- Якщо ти потрапляєш в обійму, як то кажуть, то картина за картиною, серіал за серіалом і ти розумієш, що на шматок хліба в тебе є, але кожний каскадер намагається ще набути якусь професію паралельно.

- Чи стає каскадерам легше виконувати трюки з розвитком технологій у мальованому кіно і сучасними можливостями?

- Не можна сказати легше чи важче, це просто є доповнення зараз до нашого кіномистецтва, графіка і комбіновані зйомки. Людський фактор нікуди не дінеться, все рівно каскадер виходить на майданчик чи то в студії, якщо є відеозахват, спеціальні приймачі до нього кріпляться і знімають багато камер і він відпрацьовує різні рухи, падіння, якісь кульбіти, все що потрібно для роботи. Потім цей скелет одягають в потрібний образ і ми бачимо те, що хоче режисер показати глядачу, але все рівно це робить людина.

- Виконувати трюки впродовж вистави в театрі чи шоу напевно ще важче і відповідальніше, ніж у кіно, бо немає дублів?

- Коли ми вийшли і зіграли, то все, ми назад не повернемося, а в кіно все ж таки можна зробити один, другий, третій дубль, для того, щоб трюк вийшов як треба. Але і в кіно є такі трюкі, які не виконуються по два чи три дублі, бо якщо це така велика, глобальна сцена, де все зривається, де все рушиться і треба працювати таким чином, щоб це згоріло все, бо на новий дім чи навіть село, нема вже грошей. Тоді це треба зробити таким чином, щоб за один дубль вийшло все ідеально.

- Чи часто бувають травми у каскадерів під час виконання трюків?

- Синці, якісь незначні подряпини, але таких серйозних травм, то ні, тому що все спрямовано на те, щоб без травм і без якихось ушкоджень для здоров'я відбувався знімальний процес.

- Як каскадери убезпечують себе від травм, чи мають страховку, захисний одяг?

- Як сказав Президент Міжнародної професійної асоціації каскадерів «Україна»: «Страховки мало не буває», тому ми обов'язково одягаємо, перед виконанням трюків, страховку.

- Каскадерам напевно прикро, що ризикують вони, важкі трюки виконують вони, травмуються вони, а слава дістається акторам, яких вони дублюють...

- Коли каскадер зробив трюк, йому аплодує вся знімальна група, але через п'ять хвилин про нього забувають. Але він до цього звик, він це знає і абсолютно не ображається на це, бо це його професія – бути непобаченим [74, с.1]».

Олександр Жуковін як режисер поставив понад 100 театральних постановок, у тому числі п'єс.

Як ведучий організував понад 100 заходів різного рівня. Як театральний

актор зіграв десятки ролей у театрах в Україні та за кордоном (Польща, Німеччина, Італія). Як кіноактор і каскадер знявся у понад 40 телесеріалах і художніх фільмах. Він також є постановником трюків для фільмів, шоу та вистав.

«Сфера професійної діяльності режисера завжди буде на перших шпальтах сьогодення. Її актуальність полягає у невичерпності ідей, життєвих питань людства, які є суттю, завданням, головним критерієм посадових обов'язків професіонала зі створення сценічної форми. Методологічна культура режисерського аналізу сучасних суспільних процесів, всіх його сторін об'єктивних і суб'єктивних, включає вивчення режисером психології суспільства. Аналіз динаміки соціально-психологічного сучасного життя людини, її комунікативної ментальності, естетична оцінка того або іншого факту події суспільного буття, що відбувається сьогодні, зараз є обов'язковим критерієм режисерського високого професіоналізму, адекватністю його психологічного сприйняття [26, с.215]».

Однією з найголовніших особливостей режисерської діяльності є творча сила майстра. Це бачення перевтілення на сцені, структура твору, яка є образною, розуміння мотивів поведінки персонажів твору. Режисерська концепція нового театру по-іншому інтерпретує уявлення про реальність і характер епохи. Актори на сцені мають бути не тільки артистичними, але й повністю відповідати баченню режисера.

Коли ми запитали у пана Олександра, що для нього – режисура? Він відповів, що це невід'ємна частина його життя, як і акторська майстерність, і каскадерська, і викладацька.

Зі слів Олександра В'ячеславовича: «От така весела, історія трапилася зі мною у театральному інституті на першому курсі...

Проходив екзамен з вокалу (викладач - заслужена артистка України Третяк Людмила Харлампієвна). Невеличка музична

постановка. Я співаю партію Бармалея. Дійство в повному "розгарі". З'являюся я, тобто Бармалей, в належному образі - злий, як собака! Починаю співати, і - бабах, а голосу не має! Я пошепки пробулькав свою партію і зник за кулісами. Людмила Харлампієвна та художній керівник, заслужений артист України Ставицький Борис Петрович, у шоці: «Сашо, що це було?!» А я ж не дурний казати, що я ледь не помер від хвилювання, що навіть голос відняло, та й відповідаю: «Шановні викладачі, вибачте, вчора наївся солоної риби, почало сушити, напився холодної води, а воно і вдарило по горлянці! Хто ж знав, що так станеться...».

Повірили чи ні, але посміялися від душі...

Отака була моя перша зустріч з театральною сценою перед глядачем!

Проте вже на 4 курсі, в учбовому театрі, зіграв у мюзиклі «Сірано з передмістя» одну з головних ролей (постановка заслуженого діяча мистецтв Бегми Володимира Володимировича)! Я не скажу, що не хвилювався перед виходом на сцену, але все таки співав. Слава Богу, зв'язки не підводили, голос не зникав. Бо мав досвід великий.

Так от скажу починаючим акторам : коли після солоної рибки вранці у горлі сушить, а вам співати на сцені треба, пийте тепленьку водичку і робіть обов'язково тренінг! Тоді все буде гаразд!

PS. І на останок - це зараз для мене ця історія весела, а тоді я ледь не згорів від сорому і, чесно кажучи, мало не заплакав [72, с. 2]».

2.3. Творчий та педагогічний шлях в стінах Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв

Коли у 2001 році Олександра В'ячеславовича запросили викладати в академію, він довго не роздумував, адже знав, що це знак і йому так судилося. На наше запитання : «З чого почалася його робота в академії? », він відповів : «Зі сценічного руху та ритміки. Через деякий час мені дали можливість набрати свій перший режисерський курс [72 , с.1]».

Працюючи та набираючись досвіду, він паралельно навчався і у 2004 році здобув освіту за спеціальністю: «Театральне мистецтво», кваліфікацію «Режисер оригінально-трюкового жанру, викладач фахових дисциплін», а також пізніше: «Режисер шоу-програм та масових свят, викладач фахових дисциплін».

На просторах Інтернету ми знайшли інтерв'ю, яке пан Олександр давав для ютуб-каналу НАКККіМ:

«.....Олександр В'ячеславовичу, було б цікаво дізнатися чому Ви вирішили викладати саме в нашій академії і які дисципліни Ви викладаєте на кафедрі?

- Давайте спочатку домовимося: мені говорити все, що я думаю чи все-таки притримуватися якихось рамок, які не дозволяють багато чого говорити в нашому ефірі?

- Я думаю, що ми можемо поговорити чесно і відверто.

- Добре. Знаєте я в 2001 році став перед вибором як рухатися далі по життю. Я людина віруюча і тому попросив Господа підказати куди направлятися. І воно все сталося з божою поміччю так як є на сьогоднішній день. Мене запросили викладати. Назар Майборода запропонував мені прийти в академію. Потім я познайомився з Василем Гнатовичем. Він взяв мене залюбки. А тут я вже скористався можливістю і пішов на режисуру, тому що я завжди

грав і ставив. Тому чому б не взяти ще і диплом режисера. І так потихеньку воно пішло- поїхало. Я просто настільки втягнувся у це творче студентське викладацьке життя, що я вже не мислю свого існування без всього того, що маю на цей день.

- А які ж дисципліни Ви зараз викладаєте?

- В академії я багато викладав дисциплін. Ну по-перше, те що викладаю зараз, це акторська майстерність, це режисура, це сценічний рух, це ритміка, пластика, методика організації спортивних свят і режисура спортивних свят і масових свят. Потім я викладав мистецтво ведучого і конференсьє і ще щось викладав, я вже до речі, не пам'ятаю. Але багато написав програм по кожній дисципліні.
- У Вас потужний досвід практичної роботи, більше сотні театралізованих вистав, зйомки в багатьох художніх фільмах і серіалах , постановки виконання захоплюючих трюків у кіно і шоу. Отже бажання поділитися досвідом зі студентами надихає Вас на навчання?
- Студенти є завжди джерелом натхнення. І неможливо, щоб викладач приходив до аудиторії, не відчуваючи взаємодії. Люди помиляються, коли кажуть, що тільки викладач дає студентам. Ні. Багато чого ми не знаємо в житті, що вже знають студенти. І тому це обмін інформацією. Я як людина, яка має за плечима багато цікавого, багато практики, не можу тримати все це в собі, хочеться поділитися всім з молодим поколінням. І це правильно. Я не можу говорити сам за свої роботи, чи то добре чи погано, але я слухаю, що кажуть люди, які це дивляться, я слухаю, що кажуть фахівці. Чесно кажучи, все це виходить не погано. Бувають як у кожного, якісь косяки, але є в принципі чим і гордитися. Тому безперечно, я хочу ділитися практикою зі студентами. Але і безумовно я беру від них цей

неоціненний досвід, який вони вже мають у своєму віці. А вони мають.

- Розкажіть будь-ласка ще про роботу зі студентами. Що для Вас є важливим?
- Головне - взаєморозуміння і творча віддача. Коли я приходжу до моїх любих студентів і я відчуваю, що вони прагнуть вчитися, що вони прагнуть правильно підкорювати вершини мистецтва, це дає бажання існувати і творити поряд з ними. Тому я завжди відштовхуюся від того, що є тандем: педагог-майстер і студент.
- Традиційне питання до Вас, Олександрє В'ячеславовичу, окрім професійних якостей, які цінності Ви намагаєтеся передати своїм студентам?
- Знаєте, я сам все життя прагну до цих цінностей, це – чесність, відвертість, самокритика, розуміння себе в цьому житті і чесно сприймати ті помилки, які ми робимо в своєму житті і те, що прийдеться брати дуже серйозні життєві бар'єри, які будуть стосуватися і професії і нашого буття.
- Дякуємо. З урахуванням того, що кожному поколінню притаманне щось своє щось нове і студенти бувають різні, як Ви вважаєте яким має бути викладач режисури?
- Ну в першу чергу студенти повинні бачити, що викладач наповнений фантазіями і ідеями. Бог нам дав велике надбання уявляти те життя, яке ще не відбулося, уявляти те життя, яке ми хочемо створити у своєму розумі і потім все це втілити чи на сцені чи в кіно в кадрі. І тому коли ми розмовляємо зі студентами, коли ми чогось прагнемо творчого, то вони мусять відчувати, що я щось розповідаю і щось від них хочу. Вони мусять відчувати в мені потенціал. Я вважаю це основне, тому що ми мусимо бути

авторитетами для своїх вихованців. Якщо цього немає, немає професії в серці (вони це зразу відчують), то співпраці не буде.

- Розкажіть будь-ласка які художні методики застосовуються Вами у процесі навчання?
- Розумієте, все що нас оточує , може бути відтворене на сцені чи в камері. Тобто театральне мистецтво – це все, це і архітектура, художнє мистецтво і акторська майстерність , це психофізика людини, коли ми створюємо образ, це музика. Все, що нас оточує, допомагає нам створити образ, атмосферу і виставу.
- Наші студенти та абітурієнти, які будуть вступати цього літа мріють стати відомими режисерами та акторами, як перетворити їх мрію у реальність?
- Лесь Курбаса, Мейєрхольд, Станіславський, Немирович Данченко говорили: головне не талант, а працездатність. Тобто якщо в мене є хоч трохи таланту, якщо Бог дав дані, з якими я можу виходити на сцену , все інше тільки в праці, праці над собою.
- Кожна творча людина прагне рівнятися на приклад успішного митця. Зокрема наші студенти-випускники рівняються на Вас. Про це вони із захопленням розповідають на інтернет форумах і у соцмережах. Олександрє В'ячеславовичу, можете навести приклад сучасних режисерів і акторів, на яких можна рівнятися початківцям і можливо Ви розповісте нам чиєю творчістю захоплюєтесь Ви?
- Це дуже складне питання і я відповім чому: Україна настільки багата митцями, що якщо я буду називати і не назву ім'я і прізвище людини, яка мені дорога і кого я поважаю, це буде образливо. Я можу почати з Василя Вовкуна, Олексія Кужельного, Дмитра Мухарського, Лінартовича Костевича, Юрія Крітенка, Тараса Жирка, Петра Ільченка. Але всіх не можу перерахувати, не

вистачить часу. Україна багата на таланти, як режисерів так і акторів.

- З якими видатними митцями співпрацювали Ви та які зі своїх театральних робіт і ролей у кіно вважаєте найкращими?
- От цих, кого я зараз назвав, от з ними працював. Працював з композиторами, з Татарченком Генадієм, Красніцьким Миколою і знову таки з паном Кужельним, з паном Вовкуном. Це народні артисти. І ще багато багато великих шановних творців нашого мистецтва. Які ролі? Нууу, серіал "Давай поцілуємось". Там у мене була серйозна роль. "Дев'ять життів Махно", я зіграв історичного героя Каретнікового. Хоч і невелика роль, але зіграв антагоністичного героя.

Крумач був литовський НКВДіст і я його зіграв у серіалі "Страсти по Чапаєву" хоч і невелика роль, але для мене відтворити історичного героя це цікаво. І ще є багато ролей, якими можна похизуватися, а є ролі якими не можу похизуватися.

- Олександр В'ячеславовичу, на Вашу думку навички режисури та акторської майстерності можуть знадобитися у житті?
- Сто відсотків. Ну а як? Це ж комунікація з людьми, це прийоми, підходи до людей, це вміння, де треба стриматися, а де навпаки – виявити свої емоції. Це вміння відчувати себе в запропонованих обставинах, тому я вважаю, що професія режисера і актора в житті дуже допомагає. Я знаю людей, режисерів і акторів, які працювали менеджерами, директорами, адміністраторами. Тому це все допомагає. Обов'язково допомагає.
- Ви засновник і головний режисер "Sintez-Style". Актуальне питання для випускників нашої академії - це подальше працевлаштування. Що Ви можете порадити їм?

- Я завжди студентам кажу: перший, другий курс – це базові курси. Вже на третьому курсі треба думати, що я буду робити після академії. І тому треба вже продумувати, прощупувати, десь дізнаватися як буду жити далі, коли я отримаю диплом і кому я буду потрібен і куди саме мені йти. Тому з третього курсу студенти мусять відчувати себе і режисерами і акторами і починати пробивати собі дорогу. Нажаль зараз така кількість режисерів і акторів у нас в Україні, що у держави немає попиту. Раніше це все було вимірне, актори й режисери не боялися, що вони залишаться без роботи. Зараз цього немає [73, с.1]».

Пам'ятаю, коли у 2018 році ми вступили на перший курс Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, нам пощастило, що якраз того року курс набрав саме Олександр В'ячеславович. До того часу, на жаль, ніхто з нас не був знайомий з його творчістю. На першій же зустрічі він сказав, що йому буде дуже приємно попрацювати з нами, адже він ще на вступних «побачив» кожного і вирішив для себе, що ми саме ті, з ким би він хотів працювати на майбутні 4 роки.

Олександр В'ячеславович Жуковін – талановитий та прекрасний педагог, професіонал своєї справи і просто неймовірно хороша та щира людина. За роки навчання в академії, він дав величезну кількість корисної інформації і завжди розповідав інформацію не просто теоретично, а завжди спирався на власний досвід, що було цінно перейняти на себе. Ми займалися з ним всіма видами мистецтва, які тільки є в академії, навіть іноді на сценічній пластиці пробували якісь елементи, які він застосовує, як каскадер. В нас було безліч тренінгів, як групових так і індивідуальних, ми займалися сценічним боєм та фехтуванням, вивчали правила сценічного етикету і навіть реверанси. Він ставив дуже багато робіт в академії та поза її межами і ми мали змогу взяти там участь, наприклад: Звітний концерт

Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв у Національній Опері України в 2018 році. Це були неймовірні відчуття, на першому курсі вже отримати досвід і виступити на сцені такого масштабу.

З кожним роком ми все більше й більше поглиблювалися у професію та намагалися увібрати якнайбільше інформації, стосовно нашої професії.

2.4. Методи викладання та принципи роботи режисера

З власного інтерв'ю з Олександром В'ячеславовичем:

« - Коли ви почали викладати, якими методами керувалися, чи можливо взяли на озброєння чийось театральну систему?

- Система Станіславського і Чехова є основою для викладання і особистої творчості. Але кожен видатний режисер для мене є мистецьким полем для дослідження [72, с. 3]».

Кожен актор-початківець має знати і розуміти основні принципи цих театральних систем.

З ім'ям Костянтина Станіславського пов'язана театральна педагогіка світового масштабу. Він віддав все своє життя створенню «інтелектуального та зрозумілого театру». Майже кожна театральна теорія та знання про театр відображають на собі його працю, творчі принципи та ідеї.

Його вчення відбилися на театральне мистецтво всього світу, давши початок широкому колу творчих особистостей і сприяючи виникненню нових засобів у виконавському сценічному мистецтві.

Система К.С. Станіславського є унікальною та всебічною, оскільки вона поєднує в собі – його власну роботу та роботу видатних майстрів світової сцени. І всупереч тому, що його система направлена на підготовку професійних творчих кадрів, все ж його система, в більшій мірі, являється педагогічною, бо об'єднує в собі всі закони поведінки людини та її психофізичні аспекти.

Фундаментальним принципом системи Станіславського – є принцип життєвої правди. Актор має володіти розвиненою уявою, наївністю та художнім відчуттям того, що називається правдою.

Наступним його принципом – є принцип ідейної активності в мистецтві, який базується на розкритті та вивченні надзавдання.

Потім – дія, що являється джерелом для досвіду і основою його досвіду. На цьому побудовані всі практичні елементи його системи.

У актора не має бути нічого штучного чи неправдивого. Все, що показує чи розповідає актор має бути максимально органічним і природним.

І якщо це присутнє в акторові, тоді це наближає його до створення правильного сценічного образу, завдяки його творчому та індивідуальному перевтіленню в нього.

Що стосується театральної системи Михайла Чехова, то основним принципом в ній – є імітація. Тобто, актору спочатку треба придумати образ свого персонажа в своїй голові, а вже потім наповнювати цей образ емоціями, почуттями та жестами. Для досягнення цього акторові необхідно використовувати, як зовнішню так і внутрішню техніки. Людина, яка приходить на виставу у театр, має змогу побачити тільки зовнішній бік. Але в театральному мистецтві головним є пізнання внутрішнього та глибокого. Таким чином «Система Чехова» – це душа, тобто ті самі глибокі струни душі, які можуть вловити емоції, почуття та життя.

В результаті ця система – система побудови ролі актора в його особистій уяві, в постійному вдосконаленню характеру мови, міміки, жестів і в змозі залишити своє реальне життя за лаштунками. Саме цим і відома методика Михайла Чехова і до сьогодні є основою для професійних акторів.

Олександр В'ячеславович завжди схиляється до цих систем викладання, але також часто звертається до творчості наших українських корифеїв.

«Будь-яка сфера людської діяльності потребує відповідних навичок та вмінь, володіння професійними компетенціями, які безпосередньо досягаються вдосконаленням техніки виконання. Так і майстерність актора

стає результативною завдяки пізнанню законів театрального мистецтва, які безпосередньо містяться у вивченні акторської техніки. Акторська техніка необхідна виконавцю як спосіб переходу з площини повсякденного існування в існування сценічного життя яке передбачає відповідний драматичний вимисел. Техніка актора це «сукупність завдатків здібностей, а також сформованих на цій основі навичок та вмій, за допомогою яких актор може створювати умови для природної органічної дії на сцені – тобто сценічної творчості». І найголовніше, функціональність акторської техніки полягає у процесі постійного розвитку високомайстерних даних професіонала театру [21, с.288]».

РОЗДІЛ 3. ОЛЕКСАНДР ЖУКОВІН ЯК ОДИН З НАЙВІДОМШИХ РЕЖИСЕРІВ-ПОСТАНОВНИКІВ СУЧАСНОСТІ

3.1. Акторсько-режисерська діяльність заслуженого Артиста України

Перевага сучасної режисури та режисури постановки не лише в унікальній інтерпретації художніх образів, але й в створенні видимого внутрішнього світу сучасної людини. Це і є прямий шлях до творчого пошуку новітніх акторських систем та методів, які допоможуть у застосуванні нових художніх прийомів. Сьогодні професія сучасного режисера потребує нових технік, акцентів та інструментів, а це можливо лише в процесі творчого пошуку нових ідей.

«Режисура розпочала еру нових професійних обов'язків акторів театру майбутнього, очоливши безпосередньо художню майстерню майстрів-постановників. Але режисура не позбавляє акторське мистецтво бачення цілісного світу у створенні художнього образу дійової особи. Режисура просто висунула на перший план своє тлумачення та інтерпретацію художнього твору в цілому і намагається ідею спектаклю вирішити через надзавдання взаємовідносин персонажів, через власне оригінальне сценічне рішення, неповторну візуальність майбутнього театрального твору [26, с. 214]».

Всі особливості режисерської творчості полягають в поєднанні характеру процесу соціальної проблематики певного часового простору та історичного періоду. Мистецтво режисури не просто віддзеркалює дійсність, а ще й прогнозує майбутнє. Потрібно придумати форму вистави, беручи до уваги акторський склад театру, їх можливості та запити, а також прагнення, яке вони бачать в цей час перед собою.

«Режисерський задум виникає у майстра при глибокому осмисленні дійсності яку драматург відобразив у своєму творі. Особисте оригінальне

трактування і бачення майбутнього сценічного твору є головною складовою художньо-творчого процесу у роботі постановника над режисерським задумом. Якщо режисерський задум емоційний, глибокий та конкретний, він вже приховує в собі елементи форми, тобто формується у свідомості режисера у конкретних окремих рисах, частковостях, пристосуваннях або барвах, в окремих мізансценах-діях, у кольорі, освітленні видимих режисером й актором. Не можна розглядати задум тільки як початкову стадію процесу втілення. Задум – це художнє бачення, що невблаганно переслідує режисера і актора до останнього моменту, до акту втілення [26, с.215]».

Працюючи протягом чотирьох років з Олександром В'ячеславовичем можемо з упевненістю сказати, що над усіма своїми роботами він працює дуже старанно та прискіпливо. Для нього важливо, щоб все що, ми можемо бачити на сцені було по-справжньому. Актор має настільки пристосуватися до ролі, щоб глядачі, дивлячись виставу, повірили в справжність персонажа.

Як режисер-постановник – Олександр В'ячеславович завжди дуже уважний до вибору матеріалу та акторів, для нього важливо, щоб в результаті вийшов достойний та якісний матеріал, який би сподобався глядачам.

Проводячи нам пари він завжди ділився з нами своїм досвідом, що було дуже цінно, адже він професіонал та володіє дуже великою кількістю інформації, якою він завжди радо ділиться зі здобувачами. Олександр В'ячеславович завжди говорив, що студенти це майбутнє нашої України і дуже важливо допомагати їм та ділитися своїм досвідом.

Коли ми брали до роботи якийсь матеріал, то спочатку ознайомлювалися з ним ближче (автор, епоха...), потім він розподіляв ролі та ми починали обговорення про надзавдання, наскрізну дію, як всієї п'єси так і окремо по кожному персонажу. І вже після цього етапу починали

репетиційну роботу. Під час репетицій він ретельно стежив за нашою грою та давав цінні поради, щодо її покращення.

Для прикладу візьмемо V звітний концерт Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв у Національному академічному театрі опери та балету України ім. Т.Г.Шевченка 12 грудня 2018 року.

Для нас це був цінний досвід, адже в 2018 році ми тільки вступили на 1 курс, а Олександр В'ячеславович вже дав можливість взяти участь у концерті такого масштабу та ще й на одній з провідних сцен країни. Так як він був головним режисером-постановником цього дійства, то він ретельно та сумлінно працював над організацією цього свята. Матеріалом, який ліг в основу був класичний твір – «Сватання на Гончарівці» Григорія Квітки-Основ'яненка в сучасній інтерпретації. Магістранти Олександра В'ячеславовича, на той час, допомагали йому в скорочуванні цього твору та його постановці.

Також в концерті взяли участь заслужені та народні артисти України, лауреати міжнародних та всеукраїнських конкурсів, доценти, професори, випускники та студенти академії. Серед яких – професор, народний артист України Фемій Мустафаєв, народний артист України Іво Бобул, народна артистка України Людмила Ларікова. А одну з ключових ролей в постановці зіграла народна артистка України, перший міністр культури Незалежної України – Лариса Іванівна Хоролець (нині покійна).

Звітний концерт вражав своїм масштабом, кількістю запрошених гостей та якістю його постановки. Студенти вражали своєю акторською грою та музичним виконанням, а також неймовірний ефект додало лазерне шоу випускника НАКККіМ, чемпіона світу з ірландських танців – Віктора Бедного. А ще прекрасного настрою додав виступ Національного заслуженого академічного українського народного хору України імені Григорія Верьовки, який дуже часто співпрацює з академією. Хор завжди у тренді та демонструє себе як універсальний колектив, що має на своєму

досвіді широкий спектр діяльності. На звітному концерті академії хор представив «Святковий гопак» та «Щедрик».

А на завершення цього урочистого заходу зі своєю промовою виступили: колишній ректор НАКККіМ – Чернець Василь Гнатович, який висловив свою думку, що нам є чим пишатися і що презентувати в культурному просторі України; колишня випускниця НАКККіМ – Марина Порошенко, яка була головою Українського культурного фонду, а також Державний секретар Міністерства культури Ростислав Карандєєв, Легендарний Мирослав Вантух та Зеновій Корінець.

За масштабністю такого концерту можемо зрозуміти, яка тяжка праця та терпіння криються за організацією такого дійства. І Олександр В'ячеславович зробив все, що було в його силах, аби показати дійсно хороший рівень нашого університету.

Це тільки один з багатьох заходів, які доводилося організовувати та ставити Олександру Жуковіну. Для нього не є проблемою створити якісний та хороший матеріал, питання лише в часі та творчому складі.

При виборі матеріалу, для своєї роботи, він завжди звертає увагу на його актуальність, попит та можливості постановки того чи іншого твору. Адже на його думку, завжди треба обирати те, що буде цікаво глядачеві та змусить його задуматися над проблематикою, яка присутня в цьому творі та над головною ідеєю.

Якщо брати до уваги його ролі у фільмах, то до створення свого персонажа та його пристосування він завжди дуже ретельно готується, навіть вдома його сім'я часто бачить його за репетиціями тієї чи іншої ролі. Бо як він завжди говорить, що для того, щоб роль вийшла переконливо, то актор має більшу частину часу приділяти репетиціям.

З нашого особистого інтерв'ю з молодшою донькою Олександра В'ячеславовича – Ксенією:

«...Коли Ви зрозуміли, що хочете пов'язати своє життя з творчістю?

- Мабуть з самого дитинства. Я завжди мріяла стати художницею. А коли тато називав мене акторкою чи іноді говорив, що хотів би, щоб я вступила на професію, пов'язану з акторською, я завжди відмовляла, бо не хотіла. Я завжди була творчою, але трошки не в цьому руслі, не бачила себе в цій професії. Зараз обставини склалися так, що я вступила на *Видовищно-театралізовані заходи* і мені подобається навчатися. Я впевнена, що в будь-якому разі я продовжу далі навчання та вивчатиму художню майстерність та образотворче мистецтво. І я впевнена, що все моє життя я буду пов'язувати з творчістю, бо це моє і я більше ніде себе не бачу.

Якщо говорити коли конкретно я зрозуміла, що можу вступити на таку творчу спеціальність, то це був 9 клас. Я неодноразово допомагала в організації різних заходів, сама щось організовувала і мені це було цікаво, мені це подобалося. Також ще робила декорації та фотозони, що теж припало мені до душі.

- Розкажіть чим займаєтеся у вільний час та чи є у Вас хобі?

- У вільний час я люблю читати: сучасну літературу, детективи, підліткові книжки. Також – малювання, але я не вважаю це своїм хобі, для мене це набагато більше і я не уявляю свого життя без цього. Ще я займалася танцями та грою на барабанах і хоча це було давно, я б хотіла поновити ці заняття.

- Які творчі поради Ви чули від свого тата?

- Якщо чесно, то більшу частину часу, коли тато намагався мені щось порадити – я не дуже це сприймала, але останнім часом в академії, куди я вступила, відбуваються якісь дії, заходи і мені цікаво з ним обговорювати. В якісь моменти, коли я писала сценарії – він мені підказував щось, як би він зробив, наприклад. Обговорювати п'єси, фільми, знати його думку, як

професійного актора та режисера – це цікаво і з цього можна щось для себе підхопити.

- Чи посприяла діяльність близької Вам людини на вибір Вашої майбутньої професії?

- Своєю майбутньою професією я бачу, в першу чергу – професією художника. Чи посприяла його діяльність – так звісно, він дуже довго розповідав мені про академію, підштовхував мене на цей шлях. Я планувала йти після 9 класу зі школи, але дуже довго не могла вирішити куди і тато підштовхнув мене до вступу саме в Академію мистецтв імені Павла Чубинського. На даний момент мене все влаштовує, мені дуже подобається і там дуже класні викладачі, тож я ні про що не шкодую.

- Чи брав він Вас з собою на роботу і чи доводилося Вам бачити, над чим він працює?

- Так, тато брав мене з собою на роботу, коли я була маленька, то часто сиділа в нього на парах в академії. Також я була на деяких виставах, які він ставив разом зі студентами в академії. Я їх дивилася і мені це дуже подобалося. Була на його виставах, де він був режисером в якихось українських театрах Києва.

Мені доводилося бачити, над чим він працює, але здебільшого це було вдома, коли він репетирував якусь роль, читав сценарії, тексти та намагався їх вивчити. Коли організовував якісь заходи, то вони з мамою це все планували і я теж все це бачила, навіть іноді трошки допомагаючи.

Якщо брати вистави, над якими він працював в театрах, то скоріш за все цього не бачила, або бачила, але не пам'ятаю, бо була маленькою. А якщо говорити про фільми чи серіали, то їх я бачила частково, або він показував якісь фрагменти, де саме він грав, тому що більшість фільмів, де знімався тато, вони трошки не в тому жанрі

та профілі, в якому я люблю дивитися кіно. Але ті фрагменти, які я бачила з його грою мені дуже сподобалися.

- Чи доводилося Вам брати участь у якихось його роботах?

- Мені доводилося брати участь в деяких татових роботах. Ми ходили в церкву, коли я була маленька, він там ставив три вистави і в двох з ним я брала участь. Одна вистава була до Великодня, а інша до Різдва і я там грала, хоча на той момент мені було десь 5-6 років. Також він брав мене з собою на роботу, двічі чи тричі я була в нього Снігуронькою. І ще один раз він взяв мене з собою на день народження – ми там билися на мечях.

- Чого б Вам зараз найбільше хотілося?

- Мені б найбільше хотілося, як і кожному напевно, щоб швидше закінчилася війна. Тато зараз служить в ЗСУ і я б хотіла, щоб він вже повернувся додому і вже все було спокійно, щоб над нами було мирне небо. І взагалі, мені здається, що перемога – це основне, чого може хотітися. Також я б хотіла, щоб в нас трошки покращився рівень життя в Україні, я маю на увазі – високу корупцію. Хочеться, щоб в нас було більше чесної влади [72, с.4]».

«Конче необхідно, аби театральний режисер не захоплювався своїм постановочним всевладдям, а глибоко пов'язував власну режисерську трактовку п'єси з індивідуальними особливостями акторів, створював найліпші умови для розкриття їх психофізичних можливостей. Адже попри всі геніальні режисерські знахідки, театр – це спілкування глядачів з актором, з його можливостями в розкритті характерів героїв. І головна удача спектаклю, коли режисер органічно формує сценічний простір, динаміку мізансцен, видовищність оформлення відповідно до можливостей акторського перевтілення, особливостей їх обдарування [25, с.9]».

Саме ці слова дуже чітко описують методи роботи Олександра В'ячеславовича, як режисера. Підтвердженням цього є його педагогічна робота зі студентами. Пам'ятаю, коли ми прийшли на перший курс, то майже всі були дуже сором'язливими, закритими та закомплексованими.

Особисто мені було важко, бо я завжди боялася показати щось не так і зробити помилку, що на той час, здавалося мені неправильним. Він працював з кожним з нас і допомагав зрозуміти в якому руслі далі продовжувати свою роботу, щоб краще розкритися з професійної точки зору.

В кінці третього курсу ми почали роботу над виставами. Разом з ним ми обирали п'єси, розподіляли ролі та почали репетиційний процес. Разом з трьома моїми одногрупниками ми обрали п'єсу сучасної української драматургині – Надії Мірошниченко «Загублені в тумані». На той час для нас це була велика відповідальність, бо до нас цю п'єсу ніхто ще не ставив і нашим завданням було – максимально перевтілитися в своїх персонажів та зробити якісну роботу, яку згодом ми змогли показати на сцені НАКККіМ.

Спочатку мені було складно, так як в п'єсі я грала дорослу жінку, яка має великий життєвий досвід та сина, заради якого готова на все. Мені довелося довгий час займатися індивідуальними репетиціями, аби краще втілити на сцені цю роль і Олександр В'ячеславович мені дуже з цим допомагав. Він проводив багато акторських тренінгів, індивідуальних занять. Все, що б допомогло кожному з нас – пристосуватися до своїх героїв та втілити їх на сцені.

Всі дуже поважають та цінують Олександра В'ячеславовича за його професіоналізм, цінний досвід та вміння створити якісний хороший матеріал, який кожного разу все більше поповнює скарбницю театрального мистецтва України.

3.2. Внесок та досягнення Олександра Жуковіна в культурний фонд України

Аналізуючи вище подану інформацію, можемо з упевненістю сказати, що досягнення Олександра В'ячеславовича, за все його творче життя, дуже великі і не кожному вдається цього досягти. За таким великим професійним досвідом криється тяжка, сумлінна праця та прагнення до вдосконалення себе та своїх майстерних, професійних якостей.

Уявити тільки, починаючи з підліткового віку і до цього часу, за спиною Олександра Жуковіна – роки навчання, десятки років викладання, сотні виконаних ролей в серіалах чи фільмах, сотні поставлених та організованих заходів, роки витрачених сил та здоров'я задля того, щоб зараз міцно стояти на ногах та з впевненістю носити звання – **заслужений артист України.**

Все своє життя він навчався та працював за фахом, провів величезну кількість заходів та дійств, заснував свою арт-студію, яка невпинно працює вже більше ніж 22 роки. Як зазначалося вище, пов'язуючи педагогічну діяльність в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв, він паралельно вчився та писав свої статті, силабуси, конференції і що найголовніше – дисертацію. Йому знадобилося майже 8 років, щоб все ж таки, за свої прагнення та сумлінну працю, він отримав почесне звання – **Доцент ВАК.**

Навчаючись в академії, ми неодноразово чули від інших викладачів, про професійність, працелюбність, талановитість та людяність Олександра В'ячеславовича і на нашу думку, це чи не одна з найвищих похвал, для людини, яка має заслужений авторитет та любов з боку колег і звісно ж нас – його студентів.

7 квітня 2023 року НАКККиМ святкувала – 25-річчя створення кафедри режисури. За час свого існування, кафедра випустила понад 2500

акторів-ведучих, режисерів, режисерів-каскадерів, звукорежисерів(бакалаврів, спеціалістів, магістрів), багато з яких продовжили навчатися в академії, або лишися працювати. Зараз можемо прослідкувати, який внесок Олександра В'ячеславовича за більш ніж 22 роки викладання в академії. Скільки студентів він навчив професії, скільки сил витратив для цього і найголовніше – небезрезультатно, бо зараз ми маємо можливість відслідкувати всю його пророблену роботу та побачити, якими життєвими принципами він керується.

Нам пощастило взяти інтерв'ю в його дружини Катерини:

«...розкажіть історію вашого знайомства...

- Познайомилися ми в один із літніх днів у 1997 році. Ми із тих людей, яким пощастило жити у двох століттях. Наше знайомство відбулося в Київському метрополітені на станції метро «Шулявська». Я їхала до подруги у гості, і стоячи у вагоні, думала про щось своє, не звертаючи ні на кого уваги, але в цей час за мною як з'ясувалося потім, спостерігав Він. Коли я вийшла на станції метро «Шулявська», Олександр не втримався і вийшов за мною, наздогнавши на ескалаторі, щоб познайомитися. Він спеціально доторкнувся легенько до моєї туфлі і вибачившись, почав красиво зі мною розмовляти. Коли Олександр запитав як мене звати, я відповіла – Катя, то моє ім'я ще більше посилило його зацікавленість до мене. Так зав'язалися наші стосунки і через рік ми одружилися, а з нашого знайомства минуло вже 26 років.

- Яким було Ваше ставлення до його професії?

- З цікавістю віднеслася до його творчих професій. На початку нашого сімейного життя він був актором і каскадером. Інколи їздила з ним на гастролі. Звісно, коли він виступав як актор-каскадер, то я дуже за нього хвилювалася і молилася, і звичайно, хотілося, щоб виступ швидше закінчився, бо були, на жаль, і травми.

- У Вас двоє прекрасних дітей, які в них відносини з татом?

- У нас з Олександром одна спільна дитина – це Ксенія. Старша дочка Ганна від його першого шлюбу. У двох доньок теплі відносини з татом, їм завжди є про що поговорити, посміятися, посперечатися, так як тато в них веселий, розумний, мудрий. Кожен має право на власну думку, що завжди вітається. Чудовий час, коли вдається разом відпочивати, мандрувати, відвідати виставку, сходити до театру. А сестри одна одну люблять.

- З 2001 року він працює в НАКККіМ, яке на Ваш погляд, його відношення до цієї роботи?

- Так, з 2001 року він працює в академії, раніше була ДАКККіМ, а потім набула статусу Національної. Він з любов'ю і відповідальністю відноситься до своєї роботи, любить студентів, ніколи нікого не відштовхував від себе, завжди був готовий допомогти, поговорити. З багатьма підтримує зв'язок і після закінчення студентами Академії. Були ситуації коли просила його, щоб він був трішки не такий суровий до студентів, бо вони ще діти, ще дорослішають, ще вчаться жити самостійним життям. Дякую йому, що дослухався до моїх порад. Також завжди з великою повагою відносився до своїх колег.

- Чи були такі випадки, що його часто не було вдома через роботу?

- Звісно, що були такі випадки. Особливо, коли він працював в театрі «Каскадер», художнім керівником якого був і є Ігор Мисливий, якого я дуже поважаю. Театр часто гастролював за кордоном, то були тривалі розлуки на дуже довгий час, не бачилися місяцями. Але були звісно і короткі розставання. Пам'ятаю, коли він з театром поїхав у росію до москви, на фестиваль каскадерів і у нас

вирувала негода, яка супроводжувалася сильним дощем, був страшний грім та ще страшніші блискавки, здавалося що землю затопить, а небо розірветься. Мені одній в будинку було так страшно і я думала де мій Сашко, щоб обійняв мене і захистив від цього урагану...Тоді багато лиха наробила ця непогода, постраждали люди та їх майно. У росії загинуло 8 чоловік.

- Як він готувався до гастролей?

- Стандартна процедура – пакування костюмів, одягу, їжі, безсонні ночі, а саме головне це хвилювання, що мене не буде поруч і ми не будемо певний час бачитися. Що на жаль, відбувається і зараз через російське вторгнення на нашу землю.

- Чи доводилося Вам бачити процес та результати його роботи(наприклад, він тренувався вдома, а потім вже виступав десь)?

- Багато процесів, результатів, плодів його праці доводилося мені бачити, як і в багатьох я приймала участь. Завжди дивувалася його винахідливістю, вмінню бачити на три кроки вперед, бути не однобоким, а багатогранною індивідуальністю, вмінню підійти до ситуації з багатьох сторін, придумати та написати сценарій за одну ніч(коли це терміново потрібно). І дуже пишалася ним, коли він робив театралізоване дійство на стадіоні, присвячене дню міста Нікополь на Дніпропетровщині(гарне місто яке, на жаль, зараз дуже потерпає від російської агресії). Коли всю ніч Сашко був за кермом, а йому потрібно було багато донести, по сценарію, до місцевої влади та місцевих культпрацівників. І коли ми приїхали втомлені, сонні, ми не очікували, що в мерії буде така кількість людей, зібрана для зустрічі з нами, але мій коханий зібрався з силами і почав як соловей щебетати, доносячи до їх уваги задум дійства. Вони його слухали, як то кажуть, з відкритим ротом. Всі

були у захваті від ідеї сценарію і його виконання. У цьому театралізованому дійстві Олександр задіяв біля тисячі осіб – це танцювальні колективи, вокалісти, спортсмени, байкери, кінний театр, школярі для флешмобів, талановиті декоратори, актори, звукорежисери та оператори, хореографи, викладачі шкіл та місцеві режисери. Ну і звісно, талановитий головний режисер, головний голос цього дійства – Олександр, або просто Саня. Я була другим режисером. Це одна, з його великого списку, чудова робота. Я навіть і не згадаю, які роботи можна назвати невдалими. На мою думку, та і не тільки на мою, він режисер з великої літери.

- Він захистив кандидатську дисертацію на тему: «Мистецтво трюку в контексті видовищної культури». Чи пам'ятаєте Ви процес написання цієї роботи?

- Так, добре пам'ятаю, допомагала йому в деяких моментах написання. Також була присутня на захисті, де він знову підкорював моє серце, я слухала, пишалася, чарувалася ним.

Написання дисертації було довготривале, кропітке. Багато прочитаного, підкресленого, опрацьованого матеріалу. Поїздки у бібліотеки за інформацією, пошук цікавих книг у магазинах і зустрічі з науковцями [72, с. 5]».

Вся його багаторічна праця та ще багатьох викладачів академії призвела до того, що враховуючи загально-державне та міжнародне визнання діяльності ДАКККіМ, її внесок у розвиток освіти та науки, Указом Президента України Віктора Ющенка від 12 січня 2010 року протоколом № 13/2010 Академії надано статус Національної.

Та і загалом НАКККіМ за рейтингами ЮНЕСКО, за 2009-2018 роки посідала перше місце серед ВНЗ у галузі культури і мистецтв України.

Підводячи підсумки цієї цікавої та ексклюзивної бесіди з дружиною заслуженого артистка України Олександра Жуковіна,

Катериною Жуковіною, то можемо визначити, що Олександр В'ячеславович – професіонал своєї справи, мудрий, талановитий, працелюбний, сімейний, готовий досягати нових вершин, справжній митець та один з найвідоміших режисерів-постановників масово-розважальних свят сучасності.

3.3. Військово-патріотична діяльність Олександра Жуковіна

Олександр В'ячеславович Жуковін – справжній патріот своєї країни, про це свідчать його власні дії та досягнення. Ще з 2014 року він взяв зброю до рук і став на захист своєї Батьківщини. Навіть під час нашого навчання в академії, ми неодноразово чули, що він говорив про ситуацію, яка відбувається зараз в нашій країні. І якщо йому знову прийдеться взяти зброю і піти захищати нашу державу, то він зробить це не роздумуючи.

З нашого власного інтерв'ю з Олександром В'ячеславовичем:

«...Коли особисто для Вас почалася війна в Україні і як це вплинуло на Вас?

- У 2014 році, як і для кожного свідомого українця. Біль.

- Коли Ви вирішили піти на фронт, як на це відреагувала Ваша сім'я?

- Вся моя сім'я розуміла, що треба вставати на захист Батьківщини. Знаючи мене, ніхто з рідних не сумнівався, що я візьму зброю до рук. Навіть моя молодша донька Ксенія хотіла робити коклейлі Молотова.

- Чи забезпечує Вас держава всім необхідним?

- І так, і ні. Деякі питання приходиться вирішувати самому.

- Чи змінилися зараз Ваші думки стосовно війни, в порівнянні з початком 2022 року?

- Так. Якщо бути відвертим, то ти потрібен тільки тоді, коли ти воюєш. Хоча і на передовій командування більше цікавить – вціліла техніка чи ні?.. А людські життя то останнє. Часто ми просто розхідний матеріал. Якщо щось з тобою стається, складається відчуття, що ти нікому не потрібен зовсім. Армія складається з

брехні, приниження військовослужбовців і корупції. На жаль, це правда. Хоча достойні поваги командири є! Бо інакше ми б не змогли триматися так довго!

- Яка Ваша думка стосовно нинішньої влади?

- Корупціонери, яким абсолютно начхати на людей. Як говорив Шельменко-денщик, коли в нього запитав капітан Скворцов, кого він любить, той відповів – «гроші, ваше високоблагородіє». Так і влада.

- Щоб Вам хотілося змінити після закінчення війни?

- Повністю перезавантажити владу. Але це лише мої фантазії. Світом править Сатана, але Господь його контролює! Тож народ має спробувати, бо під лежачий камінь вода не тече...

- Як Ви думаєте чи довго ще триватиме війна?

- Все говорить, що довго, але все може змінитися в один момент.

- Зараз Ви теж на фронті, можна декілька слів про те, як Ви піднімаєте свій бойовий дух та що допомагає триматися на плаву?

- Я віруюча людина. Господь допомагав і допомагає не зламатися. Підтримка рідних, друзів, Вас – дорогі колеги, бійців та не байдужих людей.

- Яке на Вашу думку нас чекає майбутнє в Україні?

- Важко щось сказати. Для того, щоб відповісти на це запитання, треба слідкувати за «грою в шахи» світових лідерів, а вони грають за закритими дверима. Навіть українська влада безсила перед сильними цього світу. Тому питання для мене залишається відкритим... [72, с. 6]».

Також нам вдалося знайти інтерв'ю пана Олександра Жуковіна для ютуб-каналу «Радіо Марія Україна»:

«Ну що ж шановні слухачі нашого марафону, а ми продовжуємо. З нами на зв'язку добрий товариш нашого радіо, заслужений артист України, а зараз військовий Збройних Сил України пан Олександр Жуковін.

- Вітання Вам, пане Олександрє.

- Доброго дня. Вітаю всіх, з любов'ю божою.

- Панє Олександрє ну що вже 24 день війни. Насправді час летить дуже швидко, але в цьому часі, в кожному дні це ціла історія. Можливо раніше за рік стільки не траплялося як сьогоднішні за один день. Достатньо інтенсивні бої тривають по всій лінії зіткнення, а зараз лінія зіткнення це вся Україна. Розкажіть як Ваше життя змінилося за ці вже 24 дні широкомасштабної війни з Росією?

- Ну, Ви знаєте змінилося. Це сто відсотків. Ми всі люди різних поглядів, різної культури, життя, але горе об'єднало всіх. В мене було так, що я відійшов від Бога і останні п'ять років загалом жив як мені заманеться. І не завжди це було правильно і корисно для себе та для оточуючих. Але війна змусила повернутися до Господа, переосмислити все і я відчув полегшення. Я не знаю куди і як поведе наша військова служба, сьогодні я тут, завтра – там і як будуть складатися обставини, але якщо і прийдеться загинути – моя душа спокійна, що я буду з Господом. І це головна моя зміна за цей період, який я знаходжуся в армії.

- Розкажіть будь-ласка, що Вас зараз найбільше вражає у служінні?

- Те, що бійці намагаються не як в службі (ну, та служба, яка призиває кожного року служити молодих хлопців), а тут варіант такий, що всі намагаються залагодити конфлікти, об'єднатися і бути однією сім'єю тому що кожен розуміє, що навіть якщо є якісь негативні відчуття до партнера, до бійця, то ми розуміємо, що він

може захистити тебе чи ти його чи ви вдвох станете на якісь позиції, де треба буде захищати той чи інший об'єкт чи людей. І тому конфлікти намагаються полюбовно залагодити і прийти до спільної думки і не тримати один на одного зла. Оце бажання об'єднатися, оце бажання дружності – вражає. І мені здається так весь народ і всі хто мав якісь образи, вони відходять на десятий план. Зараз всі намагаються підтримати один одного і це в армії дуже помітно. Ну саме там, де я знаходжуся (я не можу це говорити по телефону) але це велике відчуття дружності і плеча.

- Ну, я не знаю, пане Олександрє, чи у Вас є час і можливість проводити певну кількість хвилин в ютубі, а мені, в силу моєї спеціалізації це треба робити. Я слухаю ці перехвати, які викладає в себе на ютубі, в телеграмі пан Антон Геращенко і там ми чуємо розмови окупантів зі своїми дружинами, дівчатами і мамами. І те, що звідти лунає, то просто страх божий. Чому?! Тому, що мало того, що матюки такі триповерхові між матір'ю і сином. Більше того, ці мами кажуть: мочіть цих українців, мочіть їх дітей. Це щось таке оскаженіле і за межами добра і зла. Це щось нереальне. Я чому саме про це Вас запитую, тому що дивишся, а там адекватності геть немає. Там просто звірі. Я подумав, а що в акторському осередку, оскільки Ви є актором і самі пересувалися на знімальному майданчику і можливо в антрепризах з російськими акторами. Можливо є у Вас якісь стосунки чи дружні чи приятельські, які зараз проживають в російській федерації? Чи переписувалися Ви з ними? Чи є там якийсь мінімальний рівень адекватності? Чи в курсі вони, що насправді відбувається, що ніякої денацифікації і демілітаризації немає, є просто тупий геноцид з боку російської федерації?

- Ви знаєте, є. Звісно є російські актори з якими я до війни багато років підтримував зв'язки, але зараз я не спілкуюся. Я загалом

не ставлю лайки (коли є час , знаєте, всі хочуть трошки посидіти в телефоні: десь когось побачити, почитати щось),але я не спілкуюся з ними. Ось мій колега спілкувався з російськими каскадерами, досить такими відомими, то вони всі підтримують Україну. Вони всі розуміють, що відбувається насправді, мислення адекватне, критичне мислення. І тому це дає надію, що не всі там люди зїхали з глузду. Але більша кількість людей, навіть мої родичі (у мене є родичі в росії) теж вважають, що ми брешемо. На всі ті відео, які мій батько їм надсилає, вони кажуть: – Ты врєшь. Розумієте? І як їм довести? Люди грамотні, тримають свій бізнес, але я не знаю які з ними маніпуляції зробили, що вони загалом не хочуть мислити, як людина. Але більшість відсотків людей в росії – це фанатики, які нічого не можуть зрозуміти насправді. Неадекватні люди. Неадекватні!

- Якщо брати першу фазу війни з росією, та яка відбувалася локально на Донбасі з 2014 по 2022 рік, то там занепокоєння в наших солдатів, капеланів, які приїздили сюди залишав той факт, що є схід, де йде війна, а є центральна Україна, західна, де життя так би мовити своїм кроком крокує, все там спокійно і чим далі від лінії зіткнення, тим менше оцього переймання є. І це була головна проблема, що всі люди якби звикли до цього, що десь там на сході є війна і всі жили своїм життям і ніхто вже і не згадував. Зараз здається переймаються всі, переживають всі. Але скажіть будь-ласка, Вас щось доторкає в тих процесах, які зараз відбуваються в Україні? Можливо недостатньо мобілізовані, можливо є щось таке, що ми не ввімкнули, а варто було увімкнути в контексті цієї війни. Я ось буквально позавчора спілкувався на цю тему з народним артистом України паном Бенюком і він сказав, що його переймав той факт, що переселенці,

яких зараз дуже багато у Львові зі сходу та центральної України, говорять російською мовою і навіть ставлять умови у польській державі, яка їх так гостинно приймає, щоб вони підшукували для їх дітей російські школи. Розумієте? Тобто він каже якось це б'є по серцю особливо зараз, каже дуже це пригнічує. У Вас є якісь такі схожі рефлексії?

- Ну я хочу репліку дати з приводу того, що Ви сказали. Я особисто з паном Бенюком зустрічався, я його дуже поважаю як артиста, дуже ціную, але Ви знаєте є такий момент, що я чув, навіть читав, що наші українці вимагають, щоб за кордоном до них зверталися українською мовою. То є такі люди, які поводяться не культурно і з цієї і з іншої сторони, але загалом ставити за кордоном якісь умови – це нонсенс. Вас прийняли і радійте тому, що про Вас піклуються. А загалом ставити зараз питання української та російської мов – недоречно. Це моя особиста думка. Тому що 50 відсотків населення розмовляє російською у нас в Україні в побуті. Це мені не просто хтось розповідає. Я чую на службі. І дуже багато російськомовних відданих патріотичних українців вже загинуло. Тому це зараз дуже недоречно. Державна мова однозначно має бути українською, ніяких двох мов не може бути. Тільки українська. Державні посади – все це українською мовою. Але вже в побуті я думаю не варто розрізняти російською мовою ти говориш чи українською. Ти любиш Україну, ти готовий за неї віддати життя, ти готовий піти на всі негаразди, які тільки можливі заради України і це головне. Головне – не шукати зараз розділення. Я так вважаю. Це не тільки моя особиста думка. Це думка багатьох людей. Зараз в принципі мене це не дуже хвилює, тому що я бачу, що всі спілкуються хто як хоче. Головне що ти робиш, для того, щоб швидше прийшла перемога. А є якісь моменти, що мені не те, що не

подобаються, а я б змінив би, якби мав якусь владу. Але про це я говорити не буду. Це суб'єктивна точка зору, тому не хочеться про це говорити масово. Говорити треба тоді, коли ти дійсно щось можеш змінити чи якимось впливати на процес, а якщо не можеш, то і не треба кричати на весь світ.

- Пане Олександрє, дуже вдячний. Кожне слово зараз є дорогоцінним в часі цього агресивного протистояння. Тому нехай Вас береже Господь і повертайтеся з війни цілим та неушкодженим. Дуже Вам дякую за це включення.

- Вам теж дякую. Хай Господь Вас благословить і весь наш український народ [75, с.1]».

Олександр В'ячеславович ніколи не стояв осторонь, тим паче таких подій. Він вважає, як і більшість свідомих українців, що має стояти на захисті нашої країни і вигнати ворога звідси, задля майбутнього України та її дітей, які мають жити в мирній, незалежній та суверенній державі.

«Катерино, на Вашу думку, коли особисто для нього почалася війна в Україні?

- Коли почалися протести на Майдані Незалежності у 2013 році, ми не залишалися у стороні. З перших днів брали участь у мітингах, кожного дня туди приїжджаючи...бо й самі були проти злочинної влади Януковича. Події на Майдані шокували – нелюдське відношення до людей, побиття студентів, викрадення людей, катування, вбивства, ми просто не могли повірити, що весь цей жах є реальним і відбувається в нашій країні. У нас досі зберігаються жовто-блакитні стрічки з Майдану. Для нас війна почалася у 2014 році.

- Повномасштабне вторгнення 2022 року. Наказ Президента України про те, що викладачі ВНЗ не підлягають

мобілізації, але він наперекір всьому йде на фронт. Яким було Ваше ставлення до такого його рішення?

- Як кожна любляча дружина звісно я хотіла щоб він залишився з нами, але він воїн і ми розуміли, що потрібно ставати на захист своєї сім'ї, своєї Батьківщини. Тим паче він би не піддався всіляким проханням на кшталт, що є більш молоді, здоровіші, сильніші і т.д. Він навіть пішов знову на фронт, коли після госпіталю, йому запропонували списатися.

- Як часто він виходить з Вами на зв'язок?

- Зараз на зв'язок виходить частіше, так як його із 30-ї бригади ім. князя Острозького перевели в ракетно-зенітні війська, до зенітно-кулеметного взводу, де сформували мобільні групи для знищення шахедів у Київській області(дуже сподіваємося, що не будуть відправляти на лінію зіткнення). А так на зв'язок завжди виходив по можливості, коли був на нулі під Бахмутом. Я дуже переживала, щоб з ним все було добре, вночі не могла спокійно спати через хвилювання. Тому завжди просила його, щоб хоч плюсік надсилав. Звісно, розуміючи мій стан, він завжди писав, коли була така можливість. Ми пишаємося ним, він наш Герой!

- На війні в нього були поранення та контузії, а зовсім недавно йому зробили операцію в Києві. Та після всього, як тільки він знову став на ноги, неодмінно повернувся до своїх побратимів і до цього часу вони міцно тримають оборону. Чи виникали у Вас думки відмовити його?

- Так, я Олександра відмовляла, бо після операції коліно у нього ще й досі болить. Є проблеми з хребтом після важких навантажень: подолання пішою дорогою далекої відстані до позицій по 2,5 км.; носіння бронежилету з боєкомплектom та ще й кулеметом ДШКА (носили вдвох), все це важило біля 40 кілограмів на одного;

перебування в окопах по троє суток, не маючи можливості зняти бронезилет, щоб спина відпочила і все це в дощову і морозну погоду. Звісно це відбивається на здоров'ї. Ще й контузія була, а наслідок – ішемічний інсульт. Він вже й сам втомлений і хотів би звільнитися, але це вже не так просто. Хоч він пройшов ВЛК і його визнали обмежено придатним. На жаль, військові зараз не мають такої можливості, щоб звільнитися за статусом, як обмежено придатні.

- Як Ви вважаєте, якби повернути його на 10-15 років назад чи обрав би він інший шлях?

- Думаю що ні. Потрібно бути іншою людиною, щоб піти іншим шляхом. А це він і його життєво-творчий шлях, на якому є все, і політ фантазій, гра у кіно, театрі. Він є режисером свого життя. І у цьому житті є багато ситуацій, де Господь беріг його. Олександр не безгрішний, в його житті багато різних помилок і проступків, але віра в Бога і Його милість, не давали йому злаватися [72, с. 6]».

Його старша донька – Ганна, теж відкликається про нього дуже теплими словами. Вона за фахом режисер і також багато років працює в цій сфері та творить свою долю на шаблях цієї історії. Поспілкувавшись з нею, я почула багато цінних слів, а також слова, які як і слова її тата, закарбувалися в моїй пам'яті: «Ніколи не бійтеся робити помилки, бо це багато чому може навчити і допоможе знайти себе в цій професії. Всі вчаться на помилках, бо в подальшому це допоможе більше їх не допустити [72, с. 6]».

Вона дуже пишається ним і дуже чекає закінчення цієї клятої війни, аби він скоріше вже повернувся додому і вони відчули спокій за нього.

Особисто знаючи Олександра В'ячеславовича, я можу з упевненістю сказати, що майже всьому, чим я володію зараз, всіма знаннями про акторську та режисерську майстерність, я завдячую йому. І кожного разу,

коли мені потрібні ці знання, я звертаюся до своєї пам'яті та всьому, чого він нас навчав.

Ми всі пишаємося ним: всі студенти, викладачі, його колеги, друзі, рідні, знайомі і просто не байдужі люди. Всі, хто знають Олександра Жуковіна, хто дотичні до його діяльності, хто знайомі з ним особисто – пишаються і переживають за нього, а також допомагають та всіляко підтримують його.

А в стінах НАКККіМ йому завжди раді та чекають його повернення. Коли він був в Києві, йому вдалося потрапити на свято 1 вересня та бути присутнім на концерті. Всі були дуже раді його бачити та поспілкуватися з ним, а також послухати його думки та привітання.

Я маю надію, що зовсім скоро ця війна закінчиться і він, як і кожен воїн, який зараз боронить нашу країну, повернеться додому цілі та неушкоджені. Він зможе по-троху повертатися до нормального життя, повернеться до своєї сім'ї та знову почне викладати в академії та навчати студентів нашого ремесла. І звісно, ніколи не забуде цього періоду свого життя, але який дасть йому впевненість та почуття гордості за самого себе.

«Багатьох дратує, коли люди дякують за все Богові і кажуть, що вони залежні від Нього. Але в моєму житті саме так і є - Він моє світло і якщо я заходив у темряву (а таке траплялося останні роки частенько), то завжди Його рука міцно тримала мою. "Світло відкриває нам те, про що ми у темряві лише здогадувалися", – сказав Григорій Сковорода. Без Творця мене б не було як творчої особистості. А скоріше за все, я не дожив би до сьогоднішнього часу. Господь постійно навчає жити та допомагає в роботі. Виховує необхідні якості: любити, прощати, терпіти, більше слухати, чим говорити, відноситися до людей так, як би я хотів, щоб відносилися до мене. Завжди шукати в собі і в незручних обставинах щось добре. "Мудрець мусить із гною вибирати золото" Г. Сковорода). Не боятися нового і діяти. Абсолютно безстрашних не існує. Тому людей я ділю на

дві половини . Ті хто бояться і нічого не роблять, і ті хто бояться, але крізь страх досягають своєї мети. Я відношу себе до других. Якщо ти втрачаєш страх в каскадерському мистецтві, то тобі треба йти з цієї професії, бо так можна загинути. Страх повинен допомагати контролювати виконання трюку. До речі, на війні схоже правило. У всьому має бути "золота середина" та безперечний сенс.

Мій творчий шлях складається з різних періодів: це становлення творчого шляху, розквіт, пауза у творчому практичному процесі (неможливість творити на сцені, кіно, шоу, у зв'язку з тим, що я пішов добровільно до лав ЗСУ для захисту Батьківщини від російської агресії).

Я не народився геніальною чи талановитою людиною, потрібно було розвиватися, самовдосконалюватись, досягати все своєю працею. Талановитим стаєш тоді, коли постійно розвиваєш свої здібності. Тому я завжди кажу людям з якими працюю, чи студентам яких навчаю — якщо я це зробив, то і ви зможете досягти поставленої цілі. Я намагаюся навчити аудиторію критично мислити та вміти аналізувати. І найголовніше, для нашого мистецтва не існує фінішу, як наприклад у циркового, чи танцювального, чи спортивного (є вікове обмеження). А ми можемо грати, ставити, чи знімати стільки, скільки вистачить сил. Для нас земний фініш професії — це перехід у вічність, а там мистецтво ніколи не скінчиться, бо так говорить нам Господь через Біблію.

Стаючи досвідченим потрібно берегти своє і брати нове. Та не забувати знамениті слова Тараса Шевченка: "І чужому навчайтесь, й свого не цурайтесь". Незважаючи на свій вік, потрібно залишатися творчою сучасною людиною. Ми не мусимо ставити собі кордони в пошуку нових ідей. Ми ніколи не повинні складати руки. Треба жити фразою: "якщо я знаю, що завтра буде кінець світу, то я не припиню саджати нові дерева". Чудово коли людина досягає своєї точки Акме, вершини розквіту своєї діяльності. За своє життя я підкреслив для себе багато важливих речей.

Деякі з них: робота – це твоя фотографія, і справжній лідер шукає винного у дзеркалі.

Нехай Господь усіх нас благословить, а Україну збереже. І головне, допоможе нам бути людьми. Без цієї риси характеру – людяність, все інше не має значення. Закінчу словами Григорія Сковороди – "Без ядра горіх ніщо, так само як і людина без серця"![72, с. 7]».

Висновки

У магістерській дипломній роботі виконано наступні завдання:

1. Досліджено історіографію та підґрунтя створення режисури театральних видовищ та свят.

Досліджено, що з давніх-давен природа виробила багато різних форм пристосування живих організмів до навколишнього середовища. Паралельно з цим почали вдосконалюватися ігрові форми мистецтва, тобто театральних видовищ.

І для того, щоб керувати та відповідати за такі видовища, потрібна була людина яка б в кінцевому результаті взяла на себе відповідальність за всі аспекти створення та постановки –режисер.

І хоча остаточну дату створення режисури достеменно не відомо, все ж ми маємо поставитися серйозно до того пройденого творчого шляху, адже, всі сучасні уявлення спираються на минулий досвід.

А для того, щоб правильно спроектувати щось на сцену, насамперед потрібно зрозуміти природу явища, яке відтворюється. Адже, поняття «професійний актор» вже передбачає, що ця професія є основним заняттям і спеціалізацією людини.

2. Проаналізовано розвиток режисури та акторської майстерності у XX та XXI ст.

З'ясовано, що ті часи видалися досить важкими для багатьох митців в галузі культури. І попри заборони та погрози в Україні, на той час все ж працювало багато талановитих та професійних корифеїв української сцени, які підняли мистецький фонд України на вищий рівень.

І вже в XX столітті режисура остаточно стала провідним чинником самобутності театру. Також не слід забувати й про кіноіндустрію, яка прославила Україну на весь світ.

Отже, режисура та акторська майстерність – невід’ємні частини мистецтва в цілому та аспекти, без яких неможливе подальше існування культури та її розвиток.

3. Проаналізовано біографічні дані та початок творчого шляху Олександра Жуковіна.

Встановлено, що Жуковін Олександр В’ячеславович народився 16 листопада 1966 року в селищі міського типу Коцюбинське Київської області.

У 1992 році закінчив Київський національний університет театру, кіно і телебачення імені Івана Карпенка-Карого та здобув кваліфікацію «Актор театру і кіно» (творча майстерня Ставицького Б.П.). Також навчався в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв за спеціальністю : «Режисер оригінально-трюкового жанру» та «Режисер масових свят, шоу-програм та театралізованих постановок» курс народного артиста України – Шарварка Б.Г..

З 2001 року (понад 22 роки) працює та викладає в Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв.

У 2002 році створив арт-студію «Sintez-Style» яка займається всіма видами проведення заходів, навіть творчими тренінгами та майстер-класами.

У 2011 році закінчив Школу бізнесу і духовного управління.

З 2012 по 2013 рік – генеральний директор, головний режисер та актор антрепризного проекту «Культурний капітал».

З 2012 по 2014 рік – директор і художній керівник Християнського театру «Апостол» за підтримки благодійного фонду «Варнава».

2020 року закінчив магістратуру Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв як «Магістр сценічного мистецтва» (режисер).

У 2020 році Указом Президента України № 491/2020 присвоєно звання –

«Заслужений артист України».

У 2022 році (під час захисту Батьківщини) отримав почесне звання – «Доцент».

4. Досліджено роботи та діяльність Олександра Жуковіна в різних сферах діяльності.

Виявлено, що Олександр В'ячеславович – людина професії і він не може займатися чимось одним, тобто він не відокремлює акторство, каскадерство та режисуру, бо все це і є його особистістю.

Він має успіх у всіх цих сферах творчої діяльності.

Отже, найголовнішою особливістю режисерсько-акторської діяльності – є творча сила, тобто розуміння того, що відбувається. Актор на сцені має бути не тільки артистичним, але й повністю відповідати баченню режисера.

Як режисер поставив понад 100 театральних постановок, у тому числі п'єс.

Як ведучий організував понад 100 заходів різного рівня. Як театральний

актор зіграв десятки ролей у театрах в Україні та за кордоном (Польща, Німеччина, Італія). Як кіноактор і каскадер знявся у понад 40 телесеріалах і художніх фільмах. Він також є постановником трюків для фільмів, шоу та вистав.

5. Проаналізовано режисерсько-акторську та громадську діяльність Олександра Жуковіна.

Виявлено, що Олександр В'ячеславович – один з найвідоміших режисерів-постановників масово-розважальних програм, свят та вистав сучасності.

Доведено, що працюючи та викладаючи в академії він завжди спирається на власний досвід та застосовує свої навички та вміння:

режисури, акторства та каскадерства на студентах, тим самим навчаючи їх ремеслу.

На його рахунку величезна кількість проведених заходів та зіграних ролей, проведених майстер-класів та виконаних трюків, і що найголовніше – ним випущено багато вдячних та талановитих студентів, які стали фахівцями в цій сфері та продовжують працювати на благо України. Він працював над багатьма виставами чи ролями у кіно, як у вигляді режисера, так і актора.

Він зробив величезний вклад в мистецтво та розвиток України, працюючи та вдосконалюючи себе та свою майстерність, тим самим поповнюючи скарбницю сучасного мистецтва, задля розвитку та модернізації режисури, акторства та педагогічної діяльності.

9 листопада 2020 року Указом Президента України №491/2020 присвоєно звання – **«Заслужений Артист України»**.

6. Проаналізовано військово-патріотичну позицію Олександра Жуковіна.

Доведено, що Олександр В'ячеславович – справжній патріот своєї країни, для якого війна почалася ще у 2014 році і він пішов на фронт не роздумуючи. Його патріотична позиція завжди віддзеркалювалася на його поведінці, бо він завжди говорив, що ніхто й ніщо не втримає його стати на захист Батьківщини.

На початку повномасштабного вторгнення 2022 року, він одразу вирішив, що піде на фронт і чого б це не вартувало та віддають свій борг державі і зробить все, що в його силах задля перемоги. Він вірно та сумлінно виконує свої обов'язки та служить в зенітно-кулеметному батальйоні.

За свої науково-педагогічні досягнення у грудні 2022 року отримав від Міністерства освіти і науки України вчене звання – **«Доцент»**, а у

2023 році за заслуги на фронті, під час російсько-української війни, отримав посвідчення «Учасник бойових дій»!

Список використаних джерел

1. Абрамович О.О., Делін Х.А. Майстерність актора як засіб розвитку особистості дитини: теоретико-практичні аспекти викладання. Вісник НАКККіМ: наук. журнал. 2023. №2. – 231-236 с.
2. Антична література: нав. посіб./ Ковбасенко Ю.І. – 2-ге вид., розшир. та допов. – Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2012. – 248 с.
3. Антонович Д. Театр //Українська культура: Лекції за редакцією Дмитра Антоновича/ Упор. С.В.Ульяновська; Вст. ст. І.М.Дзюби: – Київ: Либідь, 1993. – 592 с.
4. Антонович Д. Триста років українського театру. 1619-1919. Дмитро Антонович. – Прага: Український громадський видавничий фонд, 1925. – 272 с.
5. Барабан Л.І., Дятчук В.В. Український тлумачний словник театральної лексики . – Київ: Просвіта, 2002. – 152 с.
6. Барнич М.М., Горбачук Н. Акторська майстерність : від уяви до перевтілення: Київ. 2021. – 27 с.
7. Барнич М.М. Майстерність актора: навч. метод. комплекс: галузь знань 0202 «Мистецтво», напрям підготовки 6.020201 «Театральне мистецтво», спеціалізація «Акторська майстерність»/ упоряд. М.М.Барнич. – Київ: НАКККіМ, 2015. – 216 с.
8. Барнич М.М. Майстерність актора: «техніка обману»: навч. посіб. Видання 2-ге виправлене та доповнене. Київ: Видавництво Ліра, 2016. – 304 с.
9. Барнич М.М. Особливості кінестетичного сприйняття актора в ролі. Вісник: НАКККіМ: наук. журнал. 2023. №1. – 351– 356 с.
10. Барнич М.М. Про акторські тренінги: особливості природи сприйняття та реагування. КНУКіМ. 2021. – 8 с.

11. Барнич М.М. Психотехніка актора. Майстер-клас: монографія: Пінзель, 2018. – 200 с.
12. Безручко О.В. Доля учнів Леся Курбаса, які перейшли з театру до кінематографу: КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство. 2016. – 46 – 53 с.
13. Бобошко Ю.М. Духовна спадщина Леся Курбаса / Ю. Бобошко // Друг читача. – 1989. – 8 черв. – Рец. на кн.: Березіль: із творчої спадщини / Лесь Курбас ; упоряд. та авт. прим. М. Г. Лабінський ; передм. Ю. Бобошка. – К. : Дніпро, 1988. – 518 с.
14. Біль Р. І. Виховання акторської харизми: методичний посібник. Вінниця: Нова Книга, 2013. – 232 с.
15. Богатирьов В.О. Ідеї Леся Курбаса та традиції виховання актора в українській театральній школі. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія: Мистецтвознавство. Тернопіль, 2010. № 1. – 32 с.
16. Брук Пітер. Жодних секретів. Думки про акторську майстерність і театр. Переклад з англ. – Львів: 2005. – 136 с.
17. Брюховецька Л.І. Кіномистецтво: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ, 2011. – 391 с.
18. Бурнашов І.Ю. Режисура українського театру: традиції і сучасність: Зб. наук. праць/АН УРСР, ІМФЕ ім. М.Т.Рильського; відп. ред. Л.А. Дашківська. – Київ: Наукова думка, 1990. – 16 с.
19. Веселовська Г.І. Театр як комунікативна система. Сценічне мистецтво у світовому культурному просторі ХХІ ст: матеріали І Всеукраїнської науково-практичної конференції професорсько-викладацького складу, докторантів, аспірантів і магістрантів. Київ: КНУКіМ, 2019. – 42 - 45 с.
20. Вовкун В.В. Паралельні видива: альбом. В 2-х т. Т.1/ Василь Вовкун. – Київ: Видав. дім Д. Бураго, 2007. – 201 с.

21. Гусакова Н. М., Штефюк В.Д. Техніка актора як фундаментальний орієнтир пізнання та удосконалення природи професійної діяльності. Вісник НАКККіМ: наук. журнал № 2. Київ: ІДЕЯ ПРИНТ, 2020. – 286-290 с.
22. Данченко С.В. Режисерське мистецтво// Українська Радянська енциклопедія. – Вид. 2-ге. Київ, 1983. – 9 с.
23. Деркач С.М. Особливості режисури масових свят просто неба на сучасному етапі (80-90 роки): Автореф. дисертації канд. мистецтв. 17.00.01/ С.М.Деркач. КНУКіМ. – Київ, 1998. – 16 с.
24. Десятник Г.О., Лимар Л.Д. Основи акторської майстерності в екранній творчості: Київ, Інстит. журн. КНУ ім. Т.Г.Шевченка, 2020. – 108 с.
25. Десятник Г.О. Професія: Режисер кіно і телебачення: Київ. Інститут журналістики КНУ, 2018. – 88 с.
26. Донченко Н.П. Режисерська діяльність: парадигма цілісної творчої системи та праксеологічні установчі процеси сценічної майстерності. Вісник: НАКККіМ: наук. журнал, 2023 № 2. – 255-260 с.
27. Дмитрова Л. Підручна книга з історії всесвітнього театру: за ред. і вступ. увагами проф. О.І. Білецького /Людмила Дмитрова. – Львів: Держвидав України, 1929. – 472 с.
28. Жуковін О.В. Акторська майстерність: «дві атмосфери»/О. Жуковін// Культурні та мистецькі студії ХХІ століття: 2019, Київ/В.Г. Чернець. – Київ, 2019. – 162-164 с.
29. Жуковін О.В. Каскадер як невід’ємна складова видовищно-трюкового дійства: Вісник НАКККіМ, 2019. – 308-311 с.
30. Заворотній О.Т. Психофізична техніка та тренінг актора: нав. посіб. Рівне: РДГУ, 2006. – 270 с.

31. Зайцев В.П. Режисура естради та масових видовищ: навч. посіб.(2-ге вид.)/В.П. Зайцев. – Київ: ДАКОР, 2006. – 252 с.
32. Кісін В. Б. Режисура як мистецтво та професія: життя. Актор. Образ. Із творчої спадщини. Київ: Науково-освітній центр «АЕЛС-технологія», 1999. – 104 с.
33. Клековкін О.Ю. Лесь Курбас: система і методи. Полемічні нотатки. Український театр, 1999. – 27-30 с.
34. Клековін О.Ю. Отці театру/О. Клековін//Національний вісник Київського національного університету театру, кіно і телебачення ім. І.К.Карпенка-Карого. – 2015. – 8-19 с.
35. Козак Б.М. Життя і творчість Лесь Курбаса/упоряд., наук. ред. Богдан Козак. – Львів; Київ; Харків: Літопис, 2012. – 656 с.
36. Коленко А.В. Методологічні складові роботи над діалогом та монологом у класі сценічної мови й акторської майстерності. Обрії: науково- педагогічний журнал: Івано-Франківськ: Підприємство НАІР, 2017. – 112-125 с.
37. Коломієць Р.Г. Лесь Курбас. Харків: видавництво Фоліо, 2020. – 119
38. Корнієнко Н.М. Лесь Курбас: репетиція майбутнього. – Київ: Факт, 1998. – 469 с.
39. Кравчук П.І., Василько В.С. Режисер/П.І. Кравчук. Київ: Наукова думка, 1980. – 246 с.
40. Крижановська Н.Є. Феномен «театру корифеїв» в куль. житті південноукраїнського регіону/Н.Є.Крижановська//Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О.Сухомлинського. Історичні науки, 2013. – 99-105 с.
41. Крег Е.Г. Про мистецтво театру. Київ: Мистецтво, 1974. – 320 с.
42. Кужельний О.П. Основи режисури театралізованих видовищ і свят: навч. посіб. НАКККиМ. – Київ, 2016. – 214 с.

43. Кужельний О.П. Самосвітне сузір'я. Київ: Видавництво Саміт-книга, 2018. – 496 с.
44. Курбас Лесь. Березіль. Із творчої спадщини/Упор. та авт. прим. М.Г. Лабінський. – Київ: Дніпро, 1988. – 517 с.
45. Курбас Лесь.Зміцнення в масах класової ідеології – завдання мистецтва. Театр і глядач. Лекція 25.04.1925//Лесь Курбас.Березіль: Із творчої спадщини: Київ: Дніпро, 1988. – 144 с.
46. Курбас Лесь. Поворот до Європи і до самих себе (//Тернопільська обласна універсальна наукова бібліотека//Національний центр театрального мистецтва імені Леся Курбаса. Т-2012). Терноп. обл. універс. наук. б-ка, Нац центр. театр. мистецтва ім Леся Курбаса; уклад Л. Оленич; авт. вступ. ст. Г. Веселовська. – Тернопіль, 2012. – 288 с.
47. Курбас Лесь. Сьогодні українського театру «Березіль»// Дот. до журналу «ВАПЛІТЕ». Дніпро. – 1927. с.
48. Курбас Лесь. Філософія театру/Лесь Курбас: упор. М.Лабінський; післямови М.Москаленко, Д. Лабінська; редактор М.Москаленко. – Харків, Київ; Видавець Олександр Савчук: Видавництво «Основа», 2022. – 920 с.
49. Лимаренко Л.І. Застосування акторського тренінгу в підготовці майбутніх учителів художньої культури. Педагогічний процес: теорія і практика: зб. наук. пр. Київ, 2003. – 44 с.
50. Мар'яненко І.О. Минуле українського театру// « Наше життя ». Київ: Мистецтво, 1953. – 18 с.
51. Матушенко В. Б. Розвиток естрадного мистецтва : підручник. – Київ: НАКККіМ, 2016. – 200 с.
52. Неклюдова Т.Б., Пірус М.Д. Основи акторської майстерності//Державний науковий методичний центр змісту культурно-мистецької освіти. Київ, 2019. – 102 с.

53. Неллі В.О. Про режисуру. Київ: Мистецтво, 1977. – 208 с.
54. Обертинська А.П. Основи режисури масових вистав і свят: навч. посіб./ А.П. Обертинська, Л.Ф. Голубцова. – Київ: ДАКККіМ, 2002. – 87 с.
55. Піскун І.Р., Кропивницький М.Л. – організатор, режисер, актор українського театру/І. Піскун. – Київ: Книжкова палата України, 2002. – 165 с.
56. Райнгардт М. Про ідеальний театр // Макс Райнгардт : Я лише театроман ; пер. з нім. — Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2015.
57. Саган В.А. Акторський тренінг – основи розвитку твор. особ.: навч. посіб. для студентів вищ. навч. зак. культури і мистецтв. Луган. держ. ін-т культури і мистецтв. – Луганськ: Вид-во ЛДІКМ, 2011. – 176 с.
58. Садовенко, С. Самодіяльна художня творчість як змістовна частина духовної культури українського народу [Текст] / С. Садовенко // Культурно- мистецька освіта як складова художнього простору ХХІ століття : матеріали Міжнародної наук. - творчої конф., Київ- Одеса - Варшава 30 вересня 2014 р. / редкол. :В. Г.Чернець (голова) та ін. – К. : НАКККіМ, 2014. – С. 27-33 с.
59. Саксаганський П.К. Моя праця над роллю. – Київ: Держвидав. «Мистецтво», 1937.– 39 с.
60. Слободян В.Р. Кіноактор і сучасність. – Київ:Мистецтво, 1987.–283
61. Стральчук В.О. Імпровізація як важливий чинник виховання майбутніх режисерів естради. Вісник: КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство, 2015. – 159 с.
62. Стрелер Джорджо. Театр для людей. М., 1984. – 171с.
63. Френкель М.А. Актор і предметний світ сцени. Український театр. 1979.№4. с. 5-8. 41. Фруктова Т.С. Антропологічний поворот ігрової

- концепції театру Єжи Гротовського: естетика нової чуттєвості: наук. зап. НаУНМА. Сер. Теорія та історія культури. Київ, 2009. – 9-14 с.
64. Харитоновна В.Ф. Корифеї українського театру – творчі музичної складової націон. проф. театру//Культура України: зб. наук. пр. Міністерства культури і туризму України, Харків. держ. акад. культури. – Харків, 2010. – 255 с.
65. Чаббак Іванна. Майстерність актора: Техніка Чаббак/ І. Чаббак – «Ексмо», 2013. – 500 с.
66. Чайковський Д.С. Шляхи розвитку режисури як професії: Навч. посібник. – Львів: Драм театр «Ми», 1997. – 141 с.
67. Чарнецький С.М. Театр//Історія української культури. За загал. ред. І. Крип'якевича. – 4-те вид. стереотип. – Київ: Либідь, 2002. – 656 с.
68. Черничко І.В. Українське театральне мистецтво другої половини ХІХ- початку ХХ ст.: джерела, функції, інновації. – Київ: ІМФЕ ім. М.Т.Рильського НАН України, 1999. – 16 с.
69. Шарварко Б.Г. Режисура театралізованого дійства: навч. метод. посібник. – Київ: ДАКККіМ, 2004. – 124 с.
70. Шлемко О.Д. Сценічне мовлення як засіб національної самоідентифікації [Текст] / О. Шлемко // Діяльність продюсера в культурно-мистецькому просторі ХХІ ст.: традиції, концепції, перспективи : Зб. наук. праць (за мат. Міжн. наук.-практ. конф., Київ, 20-21 грудня 2012 р.) / Відп. за вип. С.М. Садовенко. – Київ : НАКККіМ, 2013. – 235-238 с.
71. Шлемко О.Д. Сценічна мова. Методика сценічного виконання [Текст] : метод. реком. до практичних занять для здобувачів освітнього ступеня "Бакалавр", спец. 026 "Сценічне мистецтво" / О. Д. Шлемко. – Київ : НАКККіМ, 2021. – 40 с.
72. Яценко М.В. Власне інтерв'ю з сім'єю Олександра Жуковіна.

73. <https://youtu.be/goN8pD-I8Pg?si=KAhXO-QysE-0pyEZ>. Інтерв'ю із викладачем кафедри режисури та акторської майстерності, доцентом Олександром Жуковіним.
74. <http://www.nrcu.gov.ua/ur4/schedule/play-archive.html?periodItemID=2371922>. Інтерв'ю із каскадером Олександром В'ячеславовичем для програми «Іспит на профі».
75. <https://youtu.be/ptirFzO3zII?si=axvR5WpspGlgXrhJ>. Інтерв'ю Олександра Жуковіна для ютуб-каналу «Радіо Марія Україна».

Додатки

Додаток 1

ІМПРЕЗИ, КОНЦЕРТИ, ФЕСТИВАЛІ, СВЯТА ОЛЕКСАНДРА ЖУКОВІНА (вибірково).

1. Всесвітній день вишиванки - 2021, у Національній академії керівних кадрів культури і мистецтв. (Головний режисер-постановник театралізованого концерту -_Олександр Жуковін. Ведучі – Анастасія Сіроговська та Олександр Жуковін).

2. Творчий звітний театралізований концерт Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв, 2019р., у Національному академічному драматичному театрі ім. Івана Франка (Головний режисер-постановник театралізованого концерту – Олександр Жуковін, сценарій – Крістіна Шелудько).

3. Концерт Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв у Національній музичній академії України імені П.І. Чайковського (Головний режисер-постановник концерту – Олександр Жуковін, сценарій – Марія Шиндер, 2019).

4. За письмовим зверненням дирекції Музея книги (Печерська Лавра) до НАКККіМ на вечір пам'яті Леоніда Єфремовича Махновця була поставлена режисерами та акторами першого курсу, інтермедія Леоніда Махновця, режисер номеру художній керівник курсів Олександр Жуковін.

(31 травня , 2019)

5. Відкриття Освітнього центру TALANT HOUSE (Головний режисер заходу, ведучий та написання сценарію – Олександр Жуковін), 2019р.

6. Творчий звітний театралізований концерт Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв, 2018, у Національній Опері України (Головний режисер-постановник театралізованого концерту – Олександр Жуковін, сценарій – Крістіна Шелудько).

7.«Посвята у студенти» 2018, у Національній академії керівних кадрів культури та мистецтв. (Головний режисер-постановник – Олександр Жуковін, сценарій – Олександр Жуковін, Крістіна Шелудько).

8.Свято «Вручення дипломів» 2018, у Національній академії керівних кадрів культури та мистецтв. (Головний режисер-постановник – Олександр Жуковін, сценарій – Олександр Жуковін, Крістіна Шелудько).

9.Фестиваль «Всі разом-за сім'ю!» 2018, на Поштовій площі Києва два дні. (Головний режисер фестивалю, сценарист, ведучий денної програми - Олександр Жуковін). За підтримки Міністерства молоді та спорту України, Управління молоді та спорту департаменту освіти і науки молоді та спорту міста Києва, КМДА.

10. Творчий звітний концерт Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв, 2017, у Національній Опері України (Головний режисер-постановник театралізованого концерту – Олександр Жуковін. Сценарій – Олександр Жуковін, Крістіна Шелудько).

11.Фестиваль «Всі разом-за сім'ю!» 2017, на Поштовій площі Києва два дні. (Головний режисер фестивалю, сценарист, ведучий денної програми - Олександр Жуковін). За підтримки Міністерства молоді та спорту України, Управління молоді та спорту департаменту освіти і науки молоді та спорту міста Києва, КМДА.

12.Театралізований концерт присвячений Дню пам'яті та примирення «Тепер я в небі буду зіркою для тебе» 9 травня 2017р., у Будинку культури смт. Коцюбинське. (Головний режисер концерту - Олександр Жуковін). Організатор - арт-студія «Sintez-Style» за підтримки селищної ради смт Коцюбинське на чолі з Ольгою Матюшиною.

13.Творчий звітний театралізований концерт Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв, 2016, у Національній Опері України (Головний режисер-постановник театралізованого концерту – Олександр Жуковін. Сценарій – Олександр Жуковін, Крістіна Шелудько)

14.Концерт у контексті Міжнародного дитячого фестивалю «Діти за мир», 2015. (Головний режисер концерту та офіційної частини - Олександр Жуковін. Сценарій – Олександр Жуковін). Концерт організований Міжнародним Фондом культурного співробітництва (Влада Литовченко) і Фондом підтримки молодіжного та олімпійського плавання (Денис та Інна Силантьєви), який пройшов у Київському Палаці дітей та юнацтва.

15.«Посвята у студенти» 2014, у Національної академії керівних кадрів культури та мистецтв. (Головний режисер-постановник – Олександр Жуковін, сценарій – Олександр Жуковін) .

16.КІА ДРАЙВ ТУР у 15 містах України 2011. (Ведучий – Олександр Жуковін). Організатори – агентство «NOVA» за участю арт-студії «Sintez-Style».

17.Театралізований концерт присвячений 9 травня на площі Слави від компанії «Київстар» 2011. (Головний режисер та ведучий концерту – Олександр Жуковін. Сценарій – Олександр Жуковін). Організатори – агентство «Клевер груп» і арт-студія «Sintez-Style», за підтримки КМДА, м.Київ.

18.КІА ДРАЙВ ТУР у 15 містах України 2010. (Ведучий - Олександр Жуковін). Організатори – агентство «NOVA» за участю арт-студії «Sintez-Style».

19.Театралізований концерт присвячений 9 травня на площі Слави від компанії «Київстар» 2009. (Головний режисер та ведучий концерту – Олександр Жуковін. Сценарій – Олександр Жуковін). Організатори – агентство «Клевер груп» і арт-студія «Sintez-Style», за підтримки КМДА.

20. KIA ДРАЙВ ТУР у 15 містах України 2009. (Ведучий – Олександр Жуковін). Організатори – агентство «NOVA» за участю арт-студії «Sintez-Style».

21. «Казки в LITVINOVKA» грандіозне сімейне театралізоване свято просто неба, присвячене Міжнародному дню захисту дітей у курортній зоні «LITVINOVKA Entertainment». 2010. (Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін). Організатори Вадим Бухкалов «Єврошина» і арт-студія «Sintez-Style».

22. KIA ДРАЙВ ТУР у 15 містах України 2009. (Ведучий – Олександр Жуковін). Організатори – агентство «NOVA» за участю арт-студії «Sintez-Style».

23. Оригінально-трюкового шоу «Вогонь Прометея» в контексті концерту, присвяченого Дню працівників металургійної та гірничодобувної промисловості, що пройшло у містах Алчевськ та Краматорськ, 2008. (Режисер-постановник, сценарист шоу, ведучий та виконавець – Олександр Жуковін). Організатори свята Донецьке агентство «Артіль», за участю арт-студії «Sintez-Style», за підтримки Донецької міської державної адміністрації.

24. «Барбі і Пегас», театралізована, конкурсно-ігрова програма, в контексті презентації мультфільму «Діамантовий замок» (Академічний театр ляльок). Компанія ТойДіКо Україна. (Режисер, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін). Орг «CLEVER GROUP» за участю арт-студії "SINTEZ-STYLE".

25. День народження HOT WHEELS в рамках «Столичного автошоу» (3 дні). Ведучий – Олександр Жуковін, помічник – Валерій Котенко. Компанія ТойДіКо Україна. Орг. "CLEVER GROUP" за участю арт-студії «SINTEZ-STYLE» 2008.

26. Іміджева акція «У відпустку з Магіцентром». Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Замовник:

Вінницький торговельно-розважальний комплекс «Магіцентр».

Організатор:

РА «Маркетингово-Аналітична Група» м.Вінниця. та арт-студія "SINTEZ-STYLE". Координатор проекту: Світлана Доляк. 2008

27.Відкриття нового автосалону «HYUNDAI» в місті Одеса. (Ведучий – Олександр Жуковін). Орг«NOVA» за участю арт-студії "SINTEZ-STYLE". 2008р.

28.Відкриття нового автосалону «SKODA» в місті Одеса. (Ведучий – Олександр Жуковін). Орг. «NOVA»за участю арт-студії «SINTEZ-STYLE». 2008р.

29.Презентація салону-магазину «Прем'єра-Камін». Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Організатор арт-студія «SINTEZ-STYLE». 2008

30.«Вечорниці у мера м.Українка», р-н «Чумацький шлях».

Режисер-постановник, ведучий козацького шоу та ігрової програми на святі – Олександр Жуковін. Головний ведучий - Анатолій Гнатюк, орг. радник мера з питань культури Агнеса Олкова-Міхніцкая і арт-студія «SINTEZ-STYLE». 2008

31.«Нові пригоди Гуллівера», театралізованої конкурсно-ігрової програми, у рамках святкування «Дня селища Коцюбинське». (Режисер-постановник, сценарист, ведучий конкурсно-ігрової програми – Олександр Жуковін). Організатор арт-студія «SINTEZ-STYLE».2008р.

32. Випускний вечір Технічного ліцею Національного університету України «Київський політехнічний інститут» м.Київ, ресторан «Мисливський двір». Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін . Організатор - арт-студія «SINTEZ-STYLE», 2007.

33. Козацьке трюкове шоу «Привіт від козаків», яке пройшло у місті Донецьк, з нагоди 75-тя Донецької обл. і 70-тя бренду «Ширий кум» 2007р.. (Режисер-постановник, сценарист шоу, ведучий та виконавець –

Олександр Жуковін). Організатори свята Донецьке агентство «Артіль», за участю арт-студії «Sintez-Style», та підтримки Міської державної адміністрації.

34.«Виставка-презентація, відкриття сервісної станції ТОВ

« ЄВРОТРАНССЕРВІС » і Ювілей представництва Schmitz Cargobull AG в Україні». Ведучі – Олександр Жуковін та Дмитро Чекалкін. Організатор Компанія «ДИВА продакшн», гол.реж. Юрій Крітенко, 2007 р.

35. День міста Переяслав-Хмельницька. Ведучі свята – Олександр Жуковін та Alla Stöckl. Головний режисер – Микола Краснитський, за участю арт- студії «SINTEZ-STYLE». 2007 р.

36. Прем'єр-демонстрація автомобіля «Шкода Румстер» і «Сімейного свята разом з Румстер» в Першому автоцентрі Шкода. (Ведучий – Олександр Жуковін) Організатор – агентство «NOVA». За участю арт-студії «SINTEZ-STYLE». 2007 р.

37. Святкування 10-річчя Вінницької компанії нерухомості«Трістан». Ведучий – Олександр Жуковін. Організатор – агентство «Космос», м.Вінниця, головний режисер – Оксана Рихлюк", за участю арт-студії «SINTEZ-STYLE» 2007.

38. Оригінально-трюкове шоу «Козацькі розваги», в концепції корпоративного свята «Передача Гетьманських клейнод» для компанії «Байєрсдорф Україна» . Режисер-постановник, провідний виконавець – Олександр Жуковін. Шоу-театр «SINTEZ-STYLE». Організатор –

агентство «Таврійські ігри», за участю арт-студії «SINTEZ-STYLE» 2007.

39. Оригінально-трюкове шоу «Козацькі ігрища» у народному святкуванні річниці останнього кошового отамана Петра Калнишевського в Уманській області. Режисер, ведучий і виконавець – Олександр Жуковін.

Організатор – державне підприємство «Україна гастрольна», за участю Арт-студії «SINTEZ-STYLE». 2006р.

40. Випускний вечір Технічного ліцею Національного університету України «Київський політехнічний інститут» м.Київ, ресторан «Млин». Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін . Організатор - арт-студія «SINTEZ-STYLE», 2007.

41. «Козацькому роду нема переводу оригінально-трюкове шоу (1 година), театр «SINTEZ-STYLE» на міжнародному фольклорному фестивалі «Сила України». Музей «Пирогів». Режисер-постановник, ведучий – Олександр Жуковін. Організатор - агентство «Таврійські ігри».2006 р.

42. «День захисту тварин» у Київському зоопарку. Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Компанія "Київстар". Організатор - агентство «Клевер груп», творча та технічна частина Арт-студія «SINTEZ-STYLE» 2006.

43. Щорічний фармацевтичний конкурс «Панацея». Палац «Україна» . 2-й режисер, ведучий (Барон Мюнхгаузен) – Олександр Жуковін. Головний ведучий Леонід Ярмольник. Головний режисер Ася Гарибова. Організатор - агентство «Клевер груп» за участю Арт-студії «SINTEZ-STYLE» 2006.

44. «Сімейний Вікенд» у Київському зоопарку. Компанія «Київстар». Режисер-постановник сценарист, ведучий свята – Олександр Жуковін. Організатор - агентство «Клевер груп», творча і технічна частина Арт-студія «SINTEZ-STYLE» 2006.

45. Відкриття супермаркету «Антошка» у торговому комплексі «Термінал» Бровари. Режисер, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Творча частина арт-студія «SINTEZ-STYLE» 2006.

46. Відкриття магазину «Антошка» у торговому комплексі «Альтацентр». Режисер-постановник , сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Організатор - агентство «Клевер груп» і арт-студія «SINTEZ-STYLE» 2005.

47. Презентація жирафа DJUISE у Київському зоопарку. Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін. Спонсори акції компанія «Київстар». Організатор - агентство «Клевер груп» за участю арт-студії «SINTEZ-STYLE» 2005 р.

48. День перемоги, парк «Орлятко» Солом'янського району. (головний режисер свята Олександр Жуковін). Організатор - Управління культури, туризму та охорони культурної спадщини Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації та арт-студії «SINTEZ-STYLE». 2005р.

49. Свято «Масляна» в Солом'янському районі. (Режисер-постановник, сценарист, ведучий - Олександр Жуковін). Організатор - Управління культури, туризму та охорони культурної спадщини солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації та арт-студії «SINTEZ-STYLE».

50. Презентація альбому Сабіни «ISRAEL SH'MA». (Режисер-постановник, сценарист, ведучий – Олександр Жуковін). Організатор - арт-студія «SINTEZ-STYLE». 2003р.

51. «Зустріч з зірками Української естради у відеосалоні» на другому Українському фестивалі «Червона Рута» (Режисер-постановник та ведучий Олександр Жуковін). Головний режисер фестивалю Василь Вовкун. Місто Запоріжжя. 1991р.

Додаток 2

**РЕЖИСЕРСЬКІ ТЕАТРАЛЬНІ РОБОТИ ОЛЕКСАНДРА ЖУКОВІНА
(вибірково):**

1. Вистава «Загублені в тумані» (за п'єсою Неди Нежданої, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2021).

2. Вистава «Самогубець або Пук і Все!» (за п'єсою Н.Ердмана «Самогубець»), режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація п'єси – Крістіна Шелудько, 2019).

3. Вистава-мюзикл «Канікули на Гончарівці» (за мотивами п'єси Григорія Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці» у Національній Опері України, режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація пьєси – Крістіна Шелудько, 2018).

4. «Страсті по Гоголю». Головний режисер-постановник Олександр Жуковін, режисер Наталія Шаркевич. (Київський міжнародний університет, 2017).

5. Цирковий номер «Ксена і вампіри», Харківський цирк. (Режисер-постановник номеру – Олександр Жуковін). Керівник гімнастів на трансформуючих турніках – Денис Магола. Постановник трюків на турніках і творець конструкції – Юрій Котов. Художник по костюмах – Зоя Бузевская. Музичне оформлення – Олександр Жуковін. На замовлення Циркової компанії, директор Сергій Кабаков, директор Харківського цирку Олексій Житницький. Номер зайняв друге місце на міжнародному цирковому фестивалі «Ехо Азії» у Казахстані, 2017.

6. Вистава «Кулічівське закляття» (за п'єсою Ніла Саймона «Дурні»), режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація п'єси – Крістіна Шелудько, 2016).

7. Ілюзійна шоу-вистава «Чародії» за участю фокусників-ілюзійністів Юрія Мончака, Антона Абрашекова та електронного струнного квартету Asturia. (Режисер-постановник – Олександр Жуковін). Київ, Ужгород, Львів, 2015.

8. Вистава «Радуйся Земле або Сила любові» (Різдвяна вистава за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2015).

9. Вистава «Повернути Зірку» (Різдвяна вистава за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2014).

10. Вистава «З кайфу у безодню» (за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2013).

11. Вистава-мюзикл «Я- Ваша Пасха» (за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2013).

12. Вистава «Ночь прозрения или Штаны» (антреприза, за мотивами п'єси Жана Ануя «Генералы в юбках или штаны»), режисер-постановник Олександр Жуковін, 2012).

13. Театралізоване дійство «Нікополь - місто перемог» до святкування Дня міста. (Постановка відбулася на стадіоні міста Нікополь за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник – Олександр Жуковін). Задіяно 1000 дійових осіб, 2011 рік.

14. Вистава «Поїздка у нікуди» (за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін).

15. Вистава «Принцеса Турандот» (за казкою Карло Гоцци, режисер-постановник Олександр Жуковін, 2010).

16. Мюзикл « Містер Скворода» (антреприза, режисер Олександр Жуковін, ген.продюсер і режисер, заслужений діяч мистецтв Микола Крастніцкий; композитор, автор лібрето, заслужений артист України Геннадій Татарченко, 2007).

17.Записана аудіокнига «Короткие рассказы» Чехова А.П. (Реж. Олександр Жуковін, звукорежисер Олександр Казмірович. Читає Олександр Жуковін).

18.Трюкова вистава «Хотинська фортеця» для японських гостей (за сценарієм Олександра Жуковіна, режисер-постановник Олександр Жуковін. Вистава поставлена та показана безпосередньо у Хотинській фортеці).

19.Вистава « Маленькие комедии большого дома» (за однойменною п'єсою Аркадія Арканова і Григорія Горіна, режисер-постановник Олександр Жуковін).

Додаток 3

**АКТОРСЬКІ ТЕАТРАЛЬНІ РОБОТИ ОЛЕКСАНДРА ЖУКОВІНА
(вибірково):**

1. Вистава "Самогубець або Пук і Все"! (за п'єсою Н.Ердмана «Самогубець», режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація п'єси – Крістіна Шелудько). Дійова особа – Олександр Петрович Калабушкін.

2. Лауреат другого ступеню на Міжнародному конкурсі «Тарас Шевченко єднає народи» серед читців-професіоналів. (Національний університет ім. Тараса Шевченка, 22 травня 2019).

3. Вистава-мюзикл «Канікули на Гончарівці» (за мотивами п'єси Григорія Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці» у Національній Опері України, режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація п'єси – Крістіна Шелудько). Дійова особа – О с и п С к о р и к, відставний солдат.

4. Записана аудіокнига «Короткие рассказы» Чехова А.П. реж. Олександр Жуковін, звукорежисер Олександр Казмірович. Читає Олександр Жуковін.

5. Вистава «Кулічівське закляття» за п'єсою Ніла Саймона «Дурні», (режисер-постановник Олександр Жуковін. Адаптація п'єси – Крістіна Шелудько), гол. дійова особа – доктор Зубрицький. 2018 р.

6. Вистава «Радуйся Земля або Сила любові» (реж.Олександр Жуковін), гол. дійова особа – козак Іван-сила. 2015 р.

7. Вистава «Повернути Зірку» (реж.Олександр Жуковін), гол. дійова особа – козак Олекса. 2014 р.

8. Мюзикл «Містер Сковорода» (реж. Олександр Жуковін; ген.продюсер і режисер, заслужений діяч мистецтв Микола Крастніцкій;

композитор, автор лібрето, заслужений артист України Геннадій Татарченко), дійова особа – прокурор.

9. Вистава «Ніч прозріння або Штани» за мотивами п'єси Жана Анюя «Генерали у спідницях або штани» (реж. Олександр Жуковін), дійова особа – Фіссель.

10.Трюкова вистава «Шоу тисячоліть» (реж.Народний артист України Василь Вовкун, постановник трюків – Ігор Мисливий), дійова особа – образ центрального козака.

11.Трюкова вистава «Лицарська легенда» (реж. Ігор Мисливий), дійова особа – Чорний Лицар.

12. Трюкова вистава «Повернення блудного» (реж. Ігор Мисливий), гол. дійова особа – Блудний.

13. Трюкова вистава «Козацькі забави» (реж Ігор Мисливий.), гол. дійова особа – Сашко Білий.

14. Трюкова вистава «Лицарський турнір» (реж Ігор Мисливий), гол. дійова особа – Герольд.

15. Трюкова вистава «Казки Золотих воріт» (реж Ігор Мисливий.), гол. роль – Воєвода Вуєфаст.

16. Державна ялинка в Палаці «Україна». Вистава «Новорічне сьайво», головний режисер – народний артист України Мухарський Д.А.. Створив три сценічних образи – Бременський музика, Пірат.

17. Державна ялинка в Палаці «Україна». Вистава «Ніч перед різдвом», головний режисер – народний артист України Шарварко Б.Г.. Створив три сценічних образи – Поганий ніндзя, Дід Мороз з Лапландії.

18. Вистава «Усі частини цілого» спектакль вуличного жанру (реж.Валерій Більченко), створив три сценічних образи.

19. Вистава «Федя - Мефістофель» за п'єсою «Святий та грішний» Варфоломеєв М.А. (Реж.Лінартович К.К.), гол. дійова особа – Федя.

20 Вистава «Володимир Великий», (реж.Лінартович К.К.), гол. дійова особа – Добриня.

21. Вистава «Шельменко - денщик» (реж. Заслужений артист України Ставицький Б.П.), гол. дійова особа – капітан Скворцов.

22. Вистава «Сірано з передмістя» (реж.Народний артист України Бегма В. В.), гол. дійова особа – Ян.

23. Вистава «Підступність і кохання» автор Фрідріх Шіллер (реж. Заслужений артист України Ставицький Б.П.), гол. дійова особа – Фердинанд.

Додаток 4

ФІЛЬМОГРАФІЯ ТА ТВ ПЕРЕДАЧІ ОЛЕКСАНДРА**ЖУКОВІНА (вибірково):**

1. Серіал «Водна поліція» 1,3,4 серії. 2022. Роль – генерал поліції Іванчук.
2. Фільм «Червоний дракула» – «Загублений світ». 7 сезон, 33 випуск.
3. Серіал «Не закрита мішень» 2021р. Роль – начальник жіночої колонії полковник Тищенко.
4. Серіал «Агенти справедливості». Серія «Вершник на мільйон» 2020р.
Роль – мільйонер Роман Ештрем.
5. Серіал «Ніколи не здавайся». 2020 р. Роль – начальник гаража (2 серії)
6. Фільм «Радіо «Афродіта»» – Загублений світ. 3 сезон. Роль – Альберт Газенбрукс (історичний персонаж).
7. Серіал «Дільничний з ДВРЗ » реж. Роман Бровко, Роман Ткаченко.
Роль – начальник дільничних (7 серія). 2020 р.
8. Серіал «Не женская работа» реж. Валерій Ібрагімов. Роль – Наривайло (начальник бази відпочинку) 11, 12 серії.
9. Художній фільм «Забуття» 2019. Роль – Толя.
10. Серіал «Таємниці». 2019. Роль – Захар.
11. Худ.фільм «5 баксів. net» 2019, режисер Мирослав Латик. Роль – Злий (слідчий).
12. Серіал «Опер за викликом». 2018, реж. Тарас Ткаченко. Роль – головний лікар псих.лікарні Юрій (12 серія «Смерть у спадок»).

13. Музичний кліп, американської виконавиці. Реж. Сергій Круценко
2018

Головна роль – Диктатор.

14. Серіал «Одинак» 2017, реж. Віктор Конісевич. Роль – «Жиган».

15. Серіал «Ментівські війни» 2017, реж. Валерій Ібрагімов. Роль – «Майор» (у 4 серіях).

16. Серіал «Команда» 2017, реж. Кирилл Капиця. Роль – Олег Петрович Гриценко – підполковник, начальник одеського РОВД.

17. Серіал «Неисправимые» 2016, реж. Анатолій Матешко. Роль – «Бандит» (кличка), 3 серія.

18. Фільм «Родина Бунь». СТБ, 2016, реж. Юлія Павлова. Роль – Чекіст-слідчий.

19. Серіал «44 Отдел», серія «Легкий день» 2015р. Роль – Бритва.

20. Серіал «Пес» реж. Микола Каптан. 2015р. Роль – опер-криміналіст – Ващук (образ з'являється у багатьох серіях).

21. Художній фільм «Незламна» або «Битва за Севастополь» реж. Сергій Мокрицький. 2014. Каскадер (не має в титрах).

22. Телевізійне шоу «Врятуйте нашу сім'ю» 2014 року. Фахівець з ораторського мистецтва та етикету.

23. Документально-художній 10-серійний фільм «Прокурорські розслідування» 2014 рік. 6 серія «Пограбування «Золотого тигра», Роль – Русанов. Виконавець трюків свого героя.

24. Серіал «Давай поцелуемся» реж. Сергій Чекалов, серіал – 12 серій.

Роль - Ніколас Вільямс, директор компанії «Оазис» (з 4 по 12 серію), Виконавець трюків свого героя.

25. «Без права на вибір», реж. Леонід Белозорович (4 серії), 2013 рік.

26. Серіал «Страсті за Чапаєм», реж. Сергій Щербин, 2013 рік. Роль – Круминиш, начальник ЧК, (історичний герой) 11-та серія.

27. Серіал «Порох і дріб», 2012. Епізод – криміналіст.

28. Серіал «Ярость», реж. Сергій Чекалов, 2011, Серія 14 «Сопроводитель».

Роль - старший лейтенант (зек). Виконавець трюків свого героя (швидкісні проїзди на машині, бійка, відіграш удару палицею, падіння).

29. Серіал «Брат за брата», реж. Олег Ларін, Олег Туранський, 2010.

Роль – Большунов, фізрук у школі № 3, (2 серія). Виконавець трюків свого героя (бійка, відіграш удару, кидки, падіння).

30. Серіал «Чужі помилки», СТБ, 2010. Серія «Поїздка в один кінець».

Роль - Андрій Коваленко. Виконавець трюків свого героя.

31. Серіал «Повернення Мухтара 3» реж. В. Шалига. Серія «Альпіністи».

Роль - Олександр Чернов (бригадир промислових альпіністів).

32. Фільм «Паршивые овцы», 4 серії, реж. Сергій Чекалов, 2010.

Роль – Клеменс, командир диверсійної групи (4 серія). Виконавець трюків свого героя (бійки з ножом, ножове поранення, падіння. Зі скелі падали каскадери Жируни Іван і Петро).

33. Серіал «1941» реж. Шалига В. 2009. Роль - німецький офіцер. Виконавець трюків свого героя (бійка, падіння).

34. Серіал «Повернення Мухтара 3», 2007 рік. Серія «Борг з відсотками», роль – начальник СТО Микола Жуков

35. Телепередача «Звана вечеря», СТБ. Учасник. Виграв приз - 5000 грн.

36. Серіал «За все тобі дякую 2», реж. Шалига В., 2007 року. Роль – Пономарьов (начальник охорони Бориса) з 13 по 20 серію включно.

37. Серіал «Повернення Мухтара 2», реж. Володимир Ющенко, 2007 рік.

Серія «Друг дитинства», роль – альпініст Сумін. В одній із серій серіалу постановник трюків.

38. Серіал «Дев'ять життів Нестора Махно» 12 серій, реж. Микола Каптан.

Роль - Семен Каретніков (історичний герой, командир кінної сотні), образ проходить через весь серіал. Каскадер. Виконавець трюків свого героя (кінні підсічки, падіння з коня, проскачки, горіння, бійки, падіння з брички, відіграші вибухів та розстрілів, кульові посадки).

39. Серіал «Повернення Мухтара», реж. Златоустівський В., 2006 рік.

Серія «13 пацієнт», роль – кілер Похоронка. Постановник і виконавець трюків у цій серії (розбивання скла рукою, бійка, боротьба з собакою).

40. Художній фільм «Живий. Мертвий. Небезпечний ». Цирковий артист (робота на ходулях).

41. Худ. фільм «Залізна сотня», реж. Лесь Янчук, 2003 рік. ПП «Студія Олесь». Каскадер.

42. Передача «Я здивую світ», 2003 рік, Перший національний канал.

Запрошений гість, як викладач Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. Розповідь про трюкову роботу у кіно.

43. Передача «Спеції», Мельник Павло, 2003 рік, ТЕТ. Актор-каскадер.

44.. Худ. фільм «Другий фронт», продюсер Сергій Ливнев, реж. Дмитро Фікс, 2002 рік. Американський проект. Актор-каскадер.

45. Серіал «Повернення буржуя», реж. Матешко А., 2002 рік. Роль - заїка.

Виконання трюку свого героя (падіння на коробки з вікна електрички).

46. Озвучування п'яти худ. фільмів на студії "Хлопушка", директор Людмила Логійко, 2001год, м Київ. Ролі третього плану.

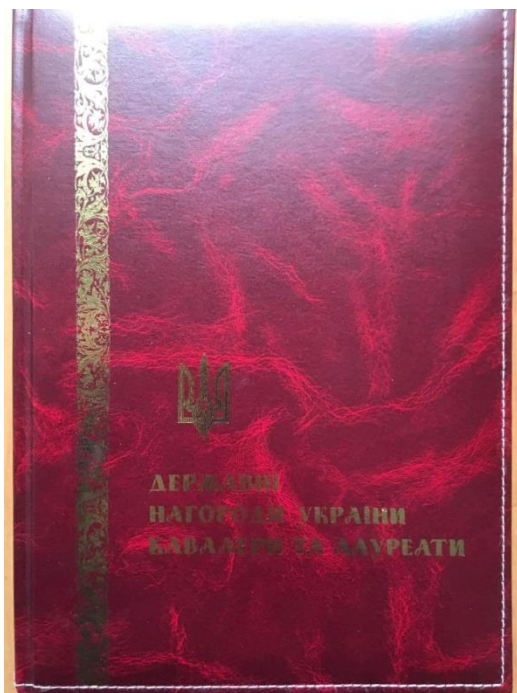
47. Серіал «Як гартувалася сталь» ", Китайський проект, 2000 рік. Роль – німецький офіцер Зіндель.

48. Передача «Люди», Цаплиєнко, 1998 рік, ICTV. Актор-каскадер.

49. Худ. фільм «Роксолана», реж. Ніберідзе, 1997год., Укртелефільм. (2-а серія). Актор-каскадер.

50. Робота на телебаченні. Передача Чорної Н, «Про гроші», 1997 рік., Київ, Перший національний канал. Актор-каскадер.

Додаток 5

Додаток 6

Додаток 7

Додаток 8

Додаток 9

3. Топлерин 150мл 3рр 10р
4. Олію 20мл по 1т 2рр 10р
5. Нілосупіт по 1т 2рр 5р
6. Звільничка Вір для навантаження по 5р.
Ю. Котик
14.08.23 лікар медичної
служби на базі в районі м. Чортків
с. Іллії, координати місця
знаходження
Звільничка Вір СЮ 003

МІНІСТЕРСТВО
ОБОРОНИ УКРАЇНИ
ВІЙСЬКОВА ЧАСТИНА
А0409
Код 07962707
" 10 " 03 2023 року
№ 1112-окп

Командир військової частини А
м. Сквири
Мобільна, 40

III

НАПРАВЛЕННЯ НА КОНСУЛЬТАЦІЮ № 1112

Направляється на консультацію до уролога, травматолога
в службу медичної частини А0409
Діагноз: геморой внутрішнього сфінктера
Забій кінцівки та кінцівки
Олександр КРОТ

перший заступник
командира військової частини А 0409
Олександр КРАВЕЦЬ
майор м/с

Додаток 11

